

LA PRESÈNCIA DEL VALENCIÀ A LA PROGRAMACIÓ CULTURAL MUNICIPAL

CURS 2023 – 2024

Acció Cultural del País Valencià

Christian Lucas Pérez

Irene Ricart Cano

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	2
OBJECTIUS I HIPÒTESIS	4
METODOLOGIA	5
MATERIALS	5
DISSENY METODOLÒGIC	5
DADES	6
Compilació de dades	6
Tractament i processament de dades	6
LIMITACIONS METODOLÒGIQUES	7
ANÀLISI	8
GENERAL	8
CATEGORIA	12
POLÍTICA	18
CASOS DESTACABLES	33
CONCLUSIONS	35
REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	39
ANNEX	40

INTRODUCCIÓ

Per segon any, des d'Acció Cultural del País Valencià, conjuntament amb dos estudiants de la Universitat de València - un del Grau de Sociologia i l'altra del Doble Grau de Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració, respectivament - s'ha realitzat un estudi sociolingüístic sobre la programació cultural dels municipis valencians. Aquest estudi referenciarà de forma continuada l'informe "La presència del valencià a la programació cultural municipal, un estudi sociolingüístic" (Barberà et al, 2023), i es farà d'aquesta manera per poder realitzar una comparativa que es considera necessària i profitosa, ja que s'ha observat un canvi de tendència i certes diferències en les dades quan es fa la comparativa entre el curs 2022-2023 i el curs 2023-2024, sobretot en aquelles dades relacionades amb els partits polítics al govern i l'ús i la promoció del valencià a l'hora de programar activitats culturals.

Per poder fer una comparació fidedigna, s'han seguit la majoria de les indicacions i decisions preses en l'informe del curs passat, i si hi ha hagut algun canvi s'ha anotat i s'ha explicat el raonament darrere d'aquest. Aquestes modificacions s'han realitzat amb l'objectiu de millorar l'anàlisi i poder oferir unes conclusions que siguen el més properes a la realitat possibles.

Igual que en l'estudi de l'any passat, en aquesta investigació s'han analitzat únicament les activitats culturals programades pels ajuntaments o aquelles en les que aquests col·laboren de manera directa però que són organitzades per entitats ciutadanes.

Taula 1
Xifres generals

COMARQUES MOSTRA	MUNICIPIS MOSTRA	Nº TOTAL ACTIVITATS	Nº TOTAL ACTIVITATS VALENCIÀ	Nº TOTAL ACTIVITATS ESPANYOL
26	137	6723	1541	2714

La finalitat última d'aquest estudi és la de demostrar que el valencià es troba en una situació social de desús, i aquesta és en molts casos perpetuada per les institucions. L'àmbit cultural no n'és una excepció: com es pot observar al llarg de l'informe, el valencià es troba en una posició de desavantatge respecte de l'espanyol en allò referent a programació cultural realitzada per les Administracions Públiques.

Aquesta situació té diverses explicacions. Una d'aquestes és que és un problema estructural de base: la política lingüística al País Valencià comença amb un desequilibri ja des dels seus inicis, perquè la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià de 1983 s'emmarca dins d'un context estatal en el que l'espanyol ostenta un estatus legal i social preferent, i no és fins a 2015, amb l'entrada del govern del Botànic, que la situació social del valencià entra en l'agenda política valenciana. Una altra explicació és la que relaciona la lògica discursiva liberal present en la nostra economia amb l'elaboració de polítiques lingüístiques, aspecte que s'explica més endavant (Castelló i Moya, 2021). És per aquests motius pel que aquest informe també relaciona els partits polítics i la seua ideologia amb el nivell d'ús i promoció del valencià.

A més d'incidir en la importància dels partits polítics, també es fa una anàlisi de caire geogràfic, diferenciant les dades en les comarques valencianoparlants i en aquelles de predomini lingüístic castellà, i observant les seues diferències i casos destacables.

Després d'aquests aclariments inicials, volem fer els agraïments pertinents. En primer lloc, agraïm a Acció Cultural l'oportunitat de participar en l'elaboració d'aquest estudi, ja que ha sigut molt enriquidor per a la nostra formació com a investigadores i com a sociòlogues en general. També és de vital importància ressaltar i agrair el treball i l'ajuda de Quim Morera, sense el que no podríem haver realitzat la part més analítica de la investigació, i que ha estat sempre disposat a aconsellar-nos.

OBJECTIUS I HIPÒTESIS

L'objectiu principal, igual que en l'estudi anterior, és observar i analitzar la situació del valencià en l'agenda cultural municipal del País Valencià. Amb aquesta informació es pretén valorar l'estat actual de promoció del valencià, i veure si té algun tipus de relació amb el predomini lingüístic a cada comarca, i els partits polítics que governen als municipis.

Tenint en ment aquest objectiu general, es desenvolupen els següents objectius específics:

- Discernir en quines categories dins de les activitats culturals el valencià és la llengua més utilitzada.
- Analitzar quines són les comarques i els municipis que es mostren més actius en la utilització i promoció del valencià en l'àmbit cultural.
- Valorar la incidència dels partits polítics en l'ús de la llengua, i establir quines formacions polítiques utilitzen més el valencià, i quines menys.
- Observar els canvis de govern en els municipis i veure si tenen relació amb un augment o disminució de la programació cultural en valencià.
- Observar possibles casos destacables

En relació a aquests objectius, com a investigadores secundem les hipòtesis formulades en l'estudi del curs passat, que són:

- El valencià és més utilitzat en activitats culturals considerades “de segona”, i a les categories amb més prestigi social, com poden ser el teatre o el cinema, l'espanyol és la llengua predominant.
- Les comarques i municipis valencianoparlants programen un major nombre d'activitats culturals en valencià que aquelles de predomini lingüístic castellà.
- El partit polític que governa a cada municipi té una influència notable en l'idioma en el que es realitzen les activitats culturals. Així, els partits ubicats a l'esquerra ideològica programen més activitats en valencià que aquells situats en la dreta ideològica.

A més d'aquestes, i pels nombrosos canvis de govern ocorreguts des de les eleccions de maig de 2023, proposem la hipòtesi de que, com a norma general, en els municipis en els que hi haja hagut

un canvi de govern d'esquerres a dretes haurà disminuït el percentatge d'activitats programades en valencià.

METODOLOGIA

MATERIALS

Fent-se ressò de l'estudi anterior, aquesta investigació fa ús dels següents materials en la recerca i recopilació de dades:

- **Google forms:** s'ha fet ús dels formularis elaborats per a l'estudi anterior per a recollir les dades de cada ajuntament que s'ha inclòs en la investigació i les activitats culturals que realitzen al llarg del període de temps seleccionat. En total s'ha fet ús de tres qüestionaris, un per a cada Diputació (Alacant, Castelló i València).
- **Power BI:** seguint les indicacions de l'estudi anterior i les suggerències de Quim Morera, s'utilitza el Power BI per al processament i tractament de dades, i per a l'elaboració de gràfiques a partir d'aquestes. Tot i que també es valora l'ús dels programes SPSS i R, es decideix continuar utilitzant el Power BI, tant per les seues característiques positives intrínseques com per la facilitat a l'hora de fer la comparativa amb les dades de l'any passat.
- **Excel:** s'ha utilitzat aquest programa per poder fer taules i gràfiques addicionals a les que ja es produeixen en Power BI.

DISSENY METODOLÒGIC

El disseny metodològic d'aquest informe es basa directament en el que es va seguir en l'estudi del curs anterior. En quant a l'elaboració de la base de dades el procediment ha sigut exactament igual, i on s'han realitzat canvis ha sigut en la divisió de la feina i l'estructuració setmanal de continguts, ja que aquest curs hem sigut dos investigadores, i no quatre. Així, el procés de recopilació de dades ha sigut més extens que en l'estudi anterior, i s'ha fet igualment ús de la pàgina web Miró per a organitzar la feina que s'havia de fer cada setmana, així com per a apuntar idees que anaven sorgint conforme augmentava la base de dades i, conseqüentment, els coneixements que es podien arribar a assolir.

Les fases del disseny metodològic, doncs, són tres: una primera fase de compilació de dades, una segona fase de tractament i processament d'aquestes, i una tercera i última fase d'anàlisi dels resultats obtinguts a partir d'aquesta matriu de dades.

DADES

Compilació de dades

Per al procés de compilació de dades, s'han unificat els dos qüestionaris utilitzats en l'estudi anterior, que recullen informació respecte de les activitats culturals que realitza cada municipi. Així, les dades concretes que es recullen són: el municipi que programa l'activitat, la data d'aquesta, el tipus d'activitat, el nom d'aquesta i l'artista que la realitza, el lloc on es fa, la llengua en que es realitza l'activitat, el preu (si en té), la regidoria que l'organitza, la llengua que s'utilitza per publicitar aquesta activitat, la font d'on s'obté aquesta informació, i la persona que ha introduït les dades.

Per a aquest estudi, s'han analitzat les activitats realitzades en el període d'octubre de 2023 fins a març de 2024 (ambdós inclosos) en els pobles del País Valencià que tenen més de 10.000 habitants (excepte algunes excepcions que s'expliquen més endavant). Seguint les indicacions de l'estudi anterior, s'han analitzat 53 municipis de la Diputació d'Alacant, 16 de la Diputació de Castelló, i 68 de la Diputació de València. Cal afegir que aquesta divisió de municipis en tres grups no té cap connotació política o ideològica, sinó que ha sigut una decisió purament funcional per facilitar la feina de les investigadores per posteriorment fer l'anàlisi.

Tractament i processament de dades

El programa que s'ha utilitzat per a processament i tractament de dades prèviament recollides, ha sigut Power BI, pels avantatges esmentats amb anterioritat, que proporciona aquest a diferència d'altres programes. I el llenguatge de programació que s'ha fet servir per a dur a terme aquesta investigació ha estat el Python.

Després d'haver confeccionat les tres bases de dades com a resultat dels tres qüestionaris que s'han utilitzat, la següent feina ha estat aplicar el procés de ETL a través del qual s'han preparat les dades

i variables resultat de les quals han sigut les taules i gràfiques que apareixen representades al llarg de l'informe.

Aquest procés ETL ha consistit, fonamentalment, en estandarditzar les dades, unir les bases de dades, transformar certes variables, canviar el nom d'altres, crear-ne de noves (com per exemple ‘‘circ’’, ‘‘espectacle’’ o ‘‘màgia’’), agrupar diferents variables en una sola o crear un nou conjunt de dades anomenat ‘‘activitats summaries’’. En aquest punt, també s’ha aprofitat per a corregir algunes errades d’escriptura que s’havien comès durant el procés previ de recollida de dades.

Mitjançant el procés ETL s’han obtingut tres fitxers diferents de dades amb els que treballar, un rep el nom d’ ‘‘activitats’’ que recull la informació dels qüestionaris, el d’ ‘‘activitats_summaries’’, que inclou noves variables com el top 1, top 2 i top 3 de les llengües més utilitzades i, finalment, el d’ ‘‘ajuntaments_info’’ on figuren dades informatives respectives a les diferents poblacions com per exemple el nombre d’habitants o el partit polític que ostenta l’alcaldia o la regidoria de cultura. Podeu trobar aquestes dades juntament amb la seua explicació al següent enllaç: [GITHUB](#).

LIMITACIONS METODOLÒGIQUES

És necessari remarcar les limitacions metodològiques que s’han experimentat durant l’elaboració d’aquest informe.

Un dels principals problemes als que s’hem enfrontat com a investigadores és la falta d’informació disponible en les pàgines webs dels ajuntaments dels municipis seleccionats. En quasi la meitat de casos la informació s’ha obtingut de les pàgines de *Facebook* de cada ajuntament, ja que en la pàgina web del propi ajuntament no apareixien les activitats que ja havien succeït, o directament no hi havia cap tipus d’informació en allò referent a programació cultural. Això ha fet que la feina de compilació de dades es fera més llarga del que deuria i molt més complicada.

A més d’aquesta dificultat, cal afegir que també ha sigut complex esbrinar quina era l’entitat organitzadora de les activitats. En moltes ocasions, en els cartells publicats en el portal de Facebook dels ajuntaments no s’afegia la informació de la regidoria, sinó que s’adjuntava el logotip del propi ajuntament sense aportar cap informació específica.

A més d'aquests desavantatges tècnics, també cal fer menció dels possibles problemes de la mostra. Així, és evident que algunes comarques poden arribar a estar sobrerrepresentades, ja que, per la decisió d'analitzar solament municipis amb més de 10.000 habitants (obviant algunes excepcions), hi ha comarques de les que sols s'obtenen dades d'un poble, mentre que d'altres s'obtenen dades de 9 pobles.

ANÀLISI

Abans de començar a fer l'anàlisi de les dades obtingudes, cal apuntar que s'ha treballat sobre les gràfiques que com a investigadores hem considerat que brinden una informació més rellevant. No obstant això, en l'annex s'adjunten algunes gràfiques que poden ser d'interès, però que no són essencials pel compliment dels objectius de l'informe, exposats a la part introductòria d'aquest treball.

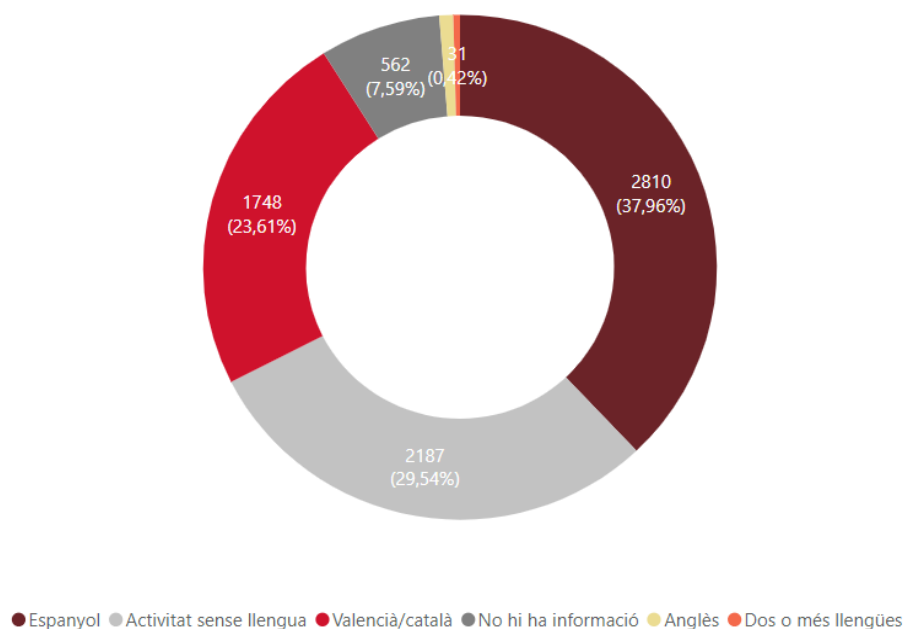
GENERAL

Aquest primer apartat es basa en la presentació general de les dades més bàsiques que s'han obtingut i que són clau per poder comprendre l'anàlisi posterior, que s'organitza en tres apartats: categoria, geografia i política.

Atenent en primer lloc a la comparativa entre activitats realitzades en valencià i espanyol, s'observa que el valencià ha disminuït un 0.7%, sent un 23.61% del total de les activitats que es realitzaren el curs passat en valencià, i 22.91% en l'actual. En canvi, si s'observen les activitats realitzades en espanyol, es pot veure que han incrementat en un 2.3% aproximadament, sent un 37.96% les del curs passat i les de l'actual un 40.35%.

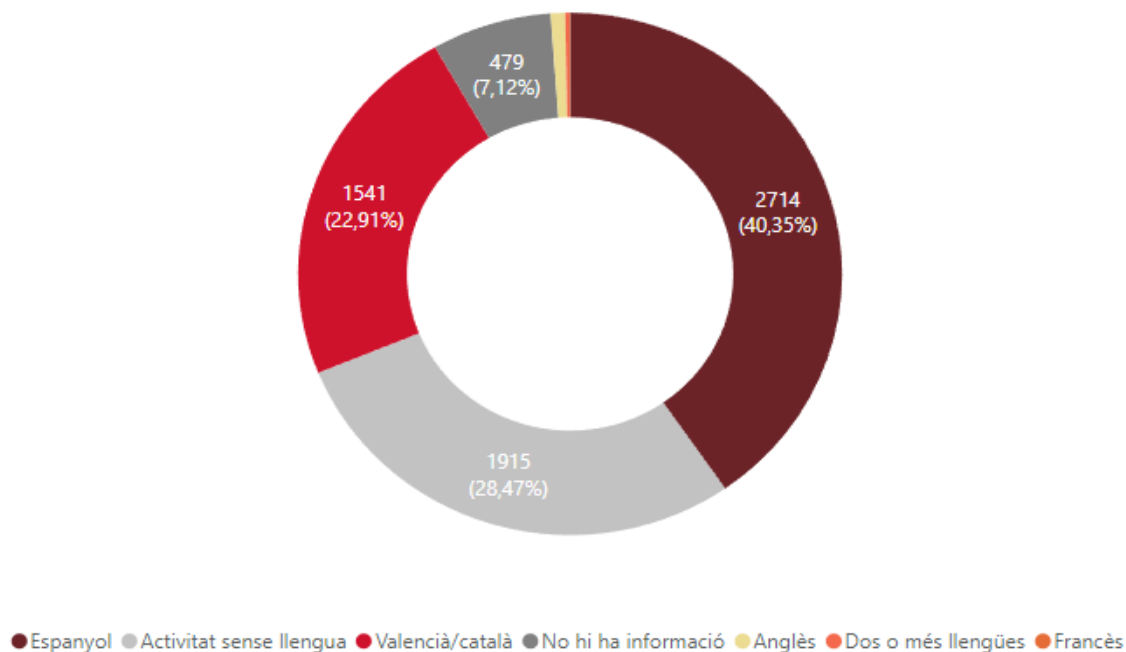
Pel que fa a les activitats efectuades sense llengua es pot comprovar que el canvi és mínim, ja que existeix una disminució d'un 1%, sent 29.54% les activitats efectuades el curs passat i 28.47% l'actual. I, per últim, observant les activitats realitzades en llengües estrangeres o en dues o més llengües, es conclou en ambdòs cursos no supera l'1% de la representació total.

Gràfica 1: Recompte d'activitats segons la llengua (2022-2023)

Font: Elaboració pròpia

Gràfica 2: Recompte d'activitats segons la llengua (2023-2024)

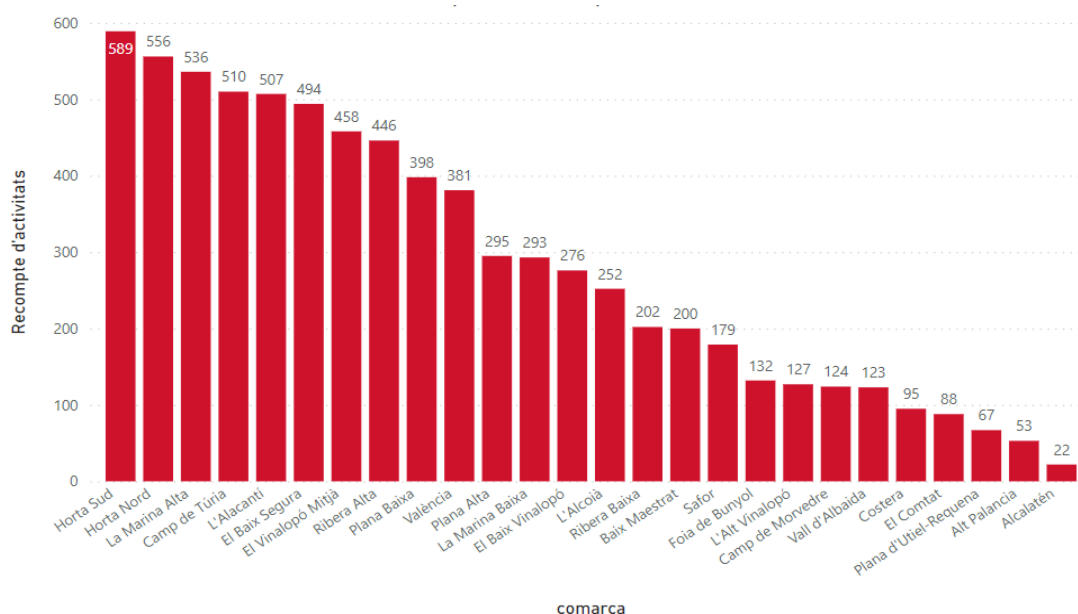

Font: Elaboració pròpia

Seguidament, es comenten les gràfiques que fan referència a la quantitat d'activitats realitzades per comarca. El curs passat, la comarca que més programació cultural va tenir va ser l'Horta Sud, i la que menys l'Alcalatén, exactament igual que el curs actual. En canvi, on si es pot observar una diferència és en el nombre d'activitats programades, ja que en ambdós casos han incrementat: en l'Horta Sud s'han realitzat 88 activitats més, sent el curs passat un total de 589 i l'actual 677; a l'Alcalatén s'han efectuat 12 activitats més respecte a l'any anterior, passant de 22 a 34 activitats.

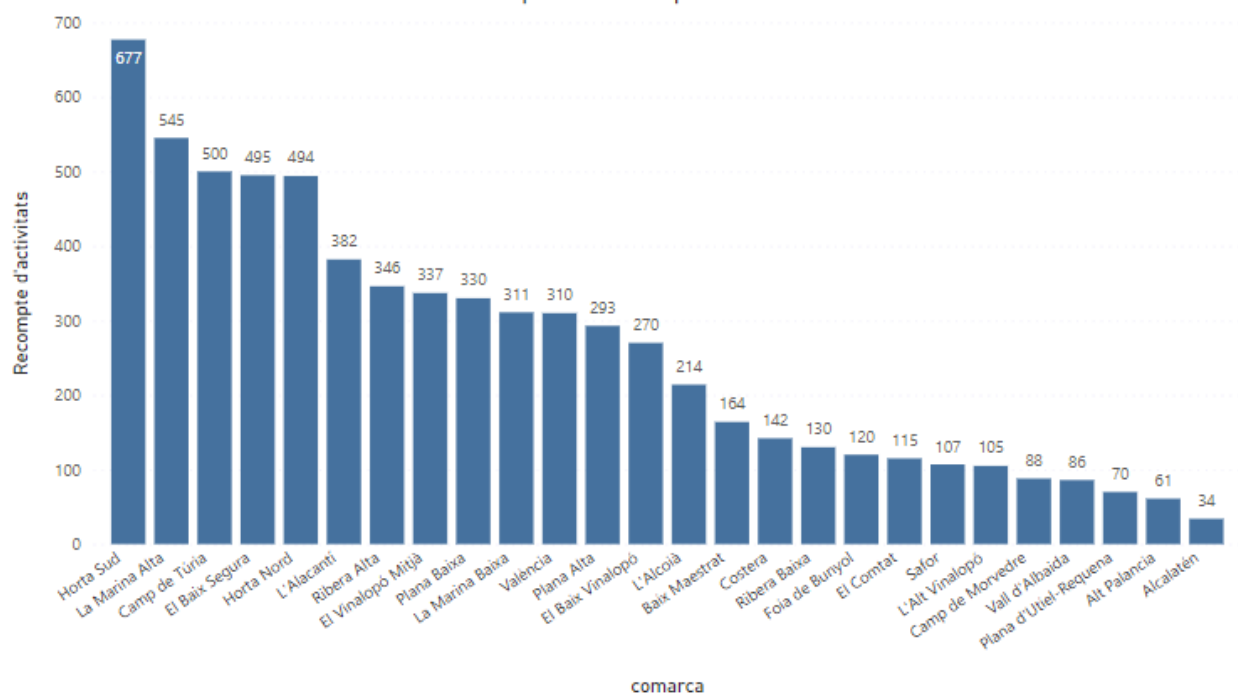
Com ja s'ha explicat en les limitacions metodològiques, el nombre de pobles que conformen cadascuna de les comarques analitzades és diferent en molts casos, i això explicaria moltes de les diferències entre la quantitat d'activitats que s'han pogut recopilar. Així, en algunes ocasions els resultats poden ser esbiaixats, com ocorre amb les dues comarques que més i menys programen: l'Horta Sud suposa una mostra de 9 pobles, mentre que de l'Alcalatén solament s'ha analitzat 1 poble.

Gràfica 3: Recompte d'activitats per comarca (2022-2023)

Font: Elaboració pròpia

Gràfica 4: Recompte d'activitats per comarca (2023-2024)

Font: Elaboració pròpia

En quant a les dades referents a activitats realitzades cada mes, cal destacar que el mes en el que més activitats es programen en el curs actual és novembre, mentre que el curs passat siguió octubre. Aquesta, però, és l'única diferència que pot observar-se, ja que per als altres mesos la distribució de les activitats és la mateixa, seguint en ambdós casos gener el mes en el que menys activitats es programen (gràfiques 1 i 2 de l'annex).

Per tancar aquest primer anàlisi general s'observa el recompte total d'activitats per categoria independentment de la llengua en que s'hagen realitzat (gràfiques 3 i 4 de l'annex). Música, teatre i cinema deixen enrere en ambdós cursos a la resta d'activitats sent les més representatives. Pel que respecta a la música, ha disminuït la seva mostra en un total de 320 activitats, quedant-se en 1645, representant el 24.5% d'activitats respecte el total; el teatre ha augmentat la mostra amb un total de 70 activitats, ascendint a 1269, representant un 18.9%; i el cinema ha augmentat la seva mostra amb un total de 30 activitats més, quedant-se amb 942, representant el 14% d'activitats respecte el total. Les exposicions i presentacions de llibres es situen en quart i cinquè lloc, també coincidint en l'ordenació de les dades del curs anterior. En el cas de les exposicions, la mostra es redueix en un total de 192 descendint fins 586, representant un 8.7% del total; pel que fa a les

presentacions de llibres, han augmentat un total de 74 activitats respecte el curs anterior, assolint la xifra de 494 i significant un 7.3% del total.

Cal remarcar que, de les categories restants - llevat dels contacontes que representa el 6.3% de les activitats -, cap superen el nombre de 300 activitats.

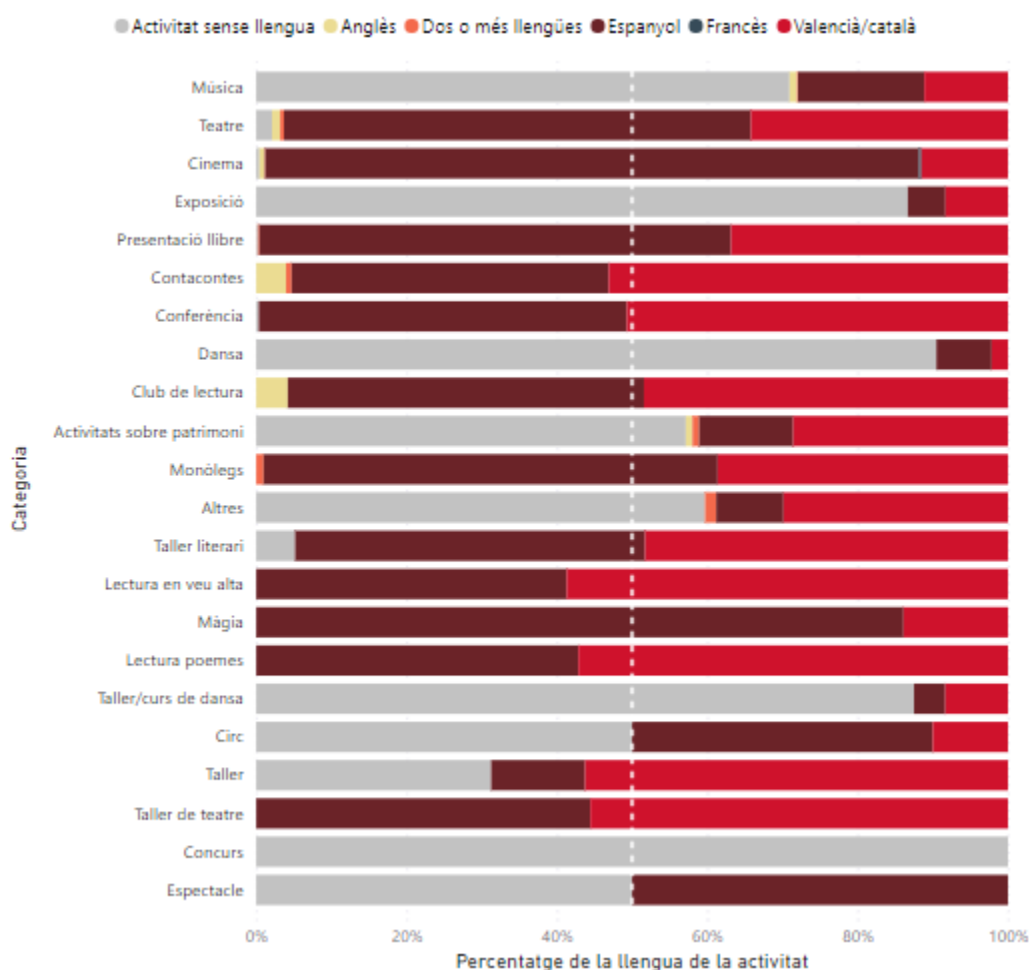
CATEGORIA

En aquest apartat s'analitza la relació entre la tipologia de les activitats culturals i la llengua en la que es realitzen. Així, es parteix de la hipòtesi que les activitats que es fan en valencià són aquelles considerades de “segona”, i aquelles que són socialment millor considerades i que generen més ingressos es realitzen en espanyol.

Així, en aquesta primera gràfica es representen el tipus d'activitats que s'han considerat culturals i que s'han registrat en la fase de recopilació de dades. Dels 22 tipus d'activitats, només en 6 d'elles el valencià predomina sobre les altres llengües (contacontes, conferències, lectura en veu alta, lectura de poemes, tallers i tallers de teatre); en canvi, l'espanyol predomina en 9 activitats (teatre, cinema, presentació de llibre, club de lectura, taller literari, màgia, circ i espectacles), i en algunes en percentatges molt elevats, com per exemple en el teatre, el cinema o els espectacles de màgia.

Cal fer menció de la quantitat d'activitats que es fan sense llengua, la majoria d'aquestes relatives a les categories de “música”, “dansa”, “taller de dansa” i “exposicions”.

Gràfica 5: Percentatge d'ús de cada llengua segons la categoria (2023-2024)

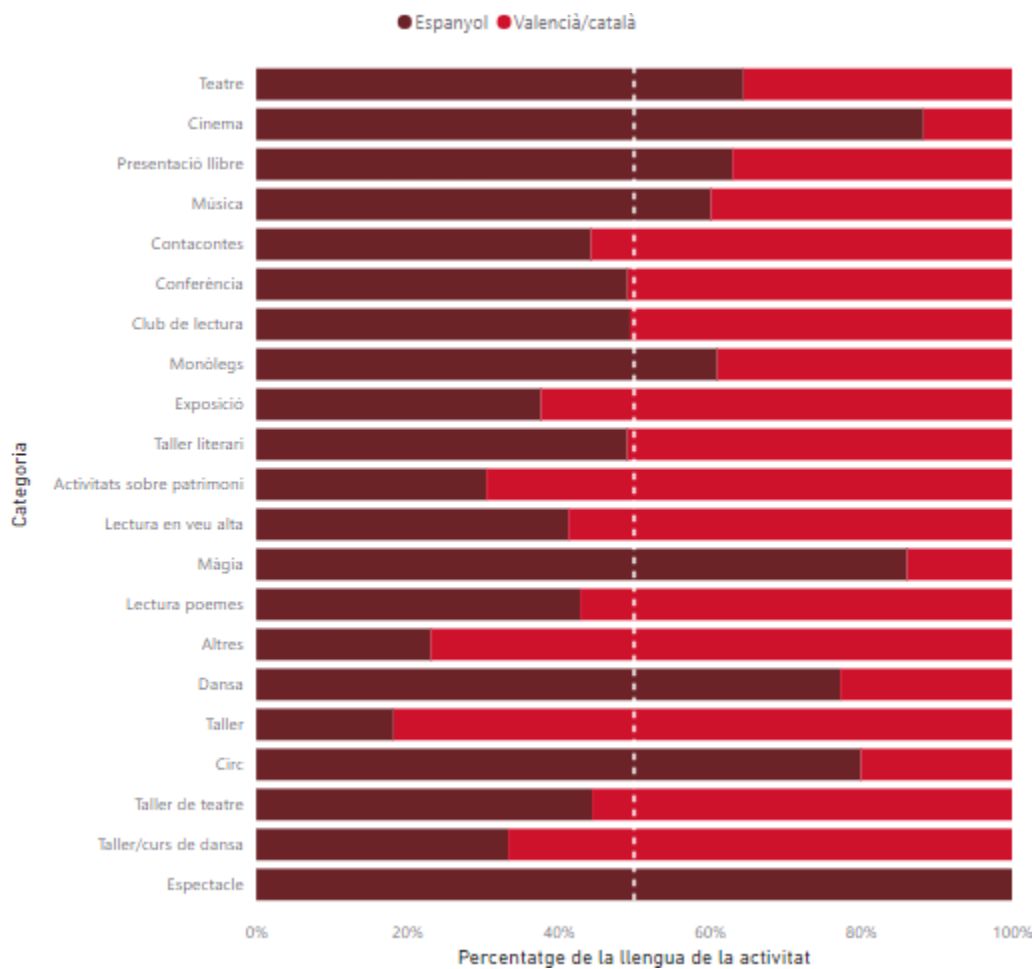

Font: Elaboració pròpia

En aquesta segona gràfica es compara només l'ús del valencià i de l'espanyol en els diferents tipus d'activitats. Com es pot observar, hi ha un clar predomini de l'espanyol sobre el valencià en quasi la meitat d'activitats (teatre, cinema, música, presentació de llibre, monòlegs, màgia, dansa, circ i espectacles), i en aquelles en les que predomina el valencià el percentatge és molt menys destacat, en moltes ocasions apenes superant el 50%. Tot i que hi ha una millora respecte a les dades de l'any passat (gràfica 5 de l'annex), ja que l'espanyol s'imposava en un total de 13 activitats, i aquest curs només en 9, continua semblant preocupant el fet que aquelles activitats en les que predomina el valencià (contacontes, conferències, exposicions, activitats sobre patrimoni, lectura en veu alta i de poemes, i tallers) són les que menys reconegudes estan tant socialment com institucionalment. En canvi, activitats considerades socialment com més pertanyents a l'àmbit

cultural i que, per tant, tenen més prestigi, com el teatre, el cinema o la música, es fan majoritàriament en espanyol.

Gràfica 6: Percentatge d'ús del valencià i l'espanyol segons la categoria (2023-2024)

Font: Elaboració pròpia

GEOGRAFIA

En aquest apartat, s'ha fet ús de la Llei 4/1983 d'ensenyament i usos del valencià per determinar quines comarques són de predomini lingüístic valencià i quines de predomini lingüístic espanyol. A més d'aquesta categorització, cal afegir que, seguint a Casesnoves (2016), hi ha certes comarques de predomini lingüístic valencià que es troben en un procés de substitució lingüística considerable i que es troben a prop de la mitjana o clarament per sota en quant a nombre de persones que parlen valencià. Aquestes comarques són les que pertanyen a la diputació d'Alacant, la ciutat de València i part de la seua àrea metropolitana, i el Camp de Morvedre.

COMARCA	N. HABITANTS	N. ACTIVITATS	N. POBLES ANALITZATS	PREDOMINI LINGÜÍSTIC
Alcalatén	14.050	34	1	Valencià
Alt Palància	25.269	61	1	Castellà
Baix Maestrat	86.349	164	4	Valencià
Camp de Morvedre	97.826	88	1	Valencià
Camp de Túria	177.195	500	9	Valencià
Costera	72.297	142	2	Valencià
El Baix Segura	379.975	495	14	Castellà
El Baix Vinalopó	306.300	270	3	Valencià
El Comtat	28.119	115	2	Valencià
El Vinalopó Mitjà	171.828	337	6	Castellà
Foia de Bunyol	46.039	120	3	Castellà
Horta Nord	311.632	494	15	Valencià
Horta Sud	482.569	677	17	Valencià
La Marina Alta	191.265	545	8	Valencià
La Marina Baixa	198.888	311	7	Valencià
L'Alacantí	509.049	382	6	Valencià
L'Alcoià	112.028	214	5	Valencià
L'Alt Vinalopó	52.905	105	2	Castellà
Plana Alta	264.381	293	4	Valencià
Plana Baixa	196.605	330	6	Valencià
Plana d'Utiel-Requena	37.926	70	2	Castellà
Ribera Alta	228.406	346	10	Valencià
Ribera Baixa	82.663	130	3	Valencià
Safor	179.185	107	3	Valencià
València	807.693	310	1	Valencià
Vall d'Albaida	88.114	86	2	Valencià

Font: Elaboració pròpia

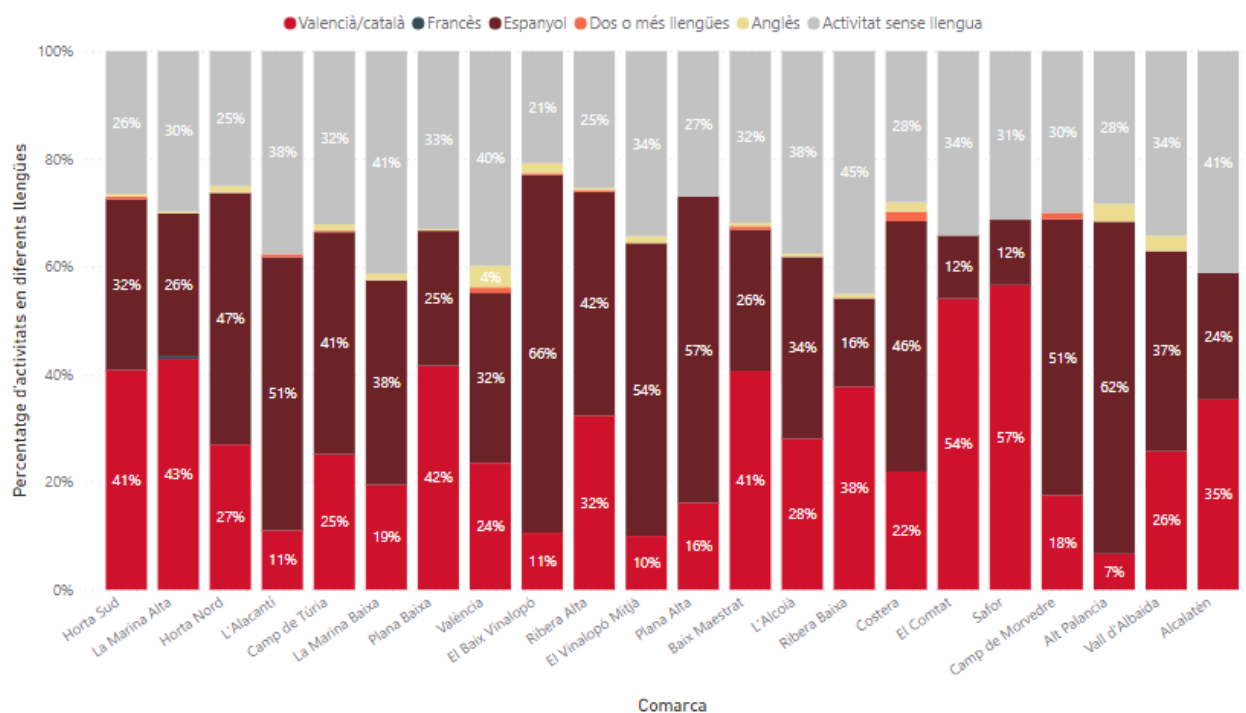
En aquesta taula introductòria es fa un llistat de les comarques analitzades, del seu nombre d'habitants, el nombre d'activitats que s'han registrat que realitzen, els pobles que s'analitzen de cadascuna, així com el seu predomini lingüístic. En l'apartat de geografia de l'annex es poden consultar concretament quins pobles han sigut analitzats, informació que no s'inclou ací per alleugerir la lectura de l'informe.

A continuació, s'elaboren dues gràfiques que relacionen el percentatge d'activitats realitzades en cada llengua amb la seua comarca corresponent.

Així, en primer lloc es fa una anàlisi general sobre el percentatge d'activitats en diferents llengües de cada comarca. Cal afegir que només apareixen representades 22 de les 26 comarques analitzades; això es deu a que, en una anàlisi preliminar a l'informe, s'observa que hi ha 4 comarques en les que la programació d'activitats en valencià no supera el 5%, i es decideix, d'igual manera que en l'informe de l'any anterior, ometre aquestes comarques en les gràfiques. Aquestes comarques són l'Alt Vinalopó, el Baix Segura, la Foia de Bunyol i la Plana d'Utiel-Requena.

Com es pot observar, La Safor és la comarca que més activitats programa en valencià (un 57%), seguida d'El Comtat (un 54%), i no hi ha cap comarca més en la que es programe més del 50% de les activitats en valencià. En canvi, hi ha 6 comarques que programen més del 50% de les seues activitats en espanyol: L'Alacantí, El Baix Vinalopó, El Vinalopó Mitjà, la Plana Alta, el Camp de Morvedre i l'Alt Palància. Aquestes dades són especialment preocupants ja que 4 d'aquestes 6 comarques tenen predomini lingüístic valencià (L'Alacantí, El Baix Vinalopó, la Plana Alta i el Camp de Morvedre), i mentre que a les comarques de predomini lingüístic castellà es podria esperar una sobreprogramació en espanyol, no hauria de ser així a les comarques valencianoparlants.

Gràfica 7: Percentatge d'activitats en diferents llengües per comarca (2023-2024)

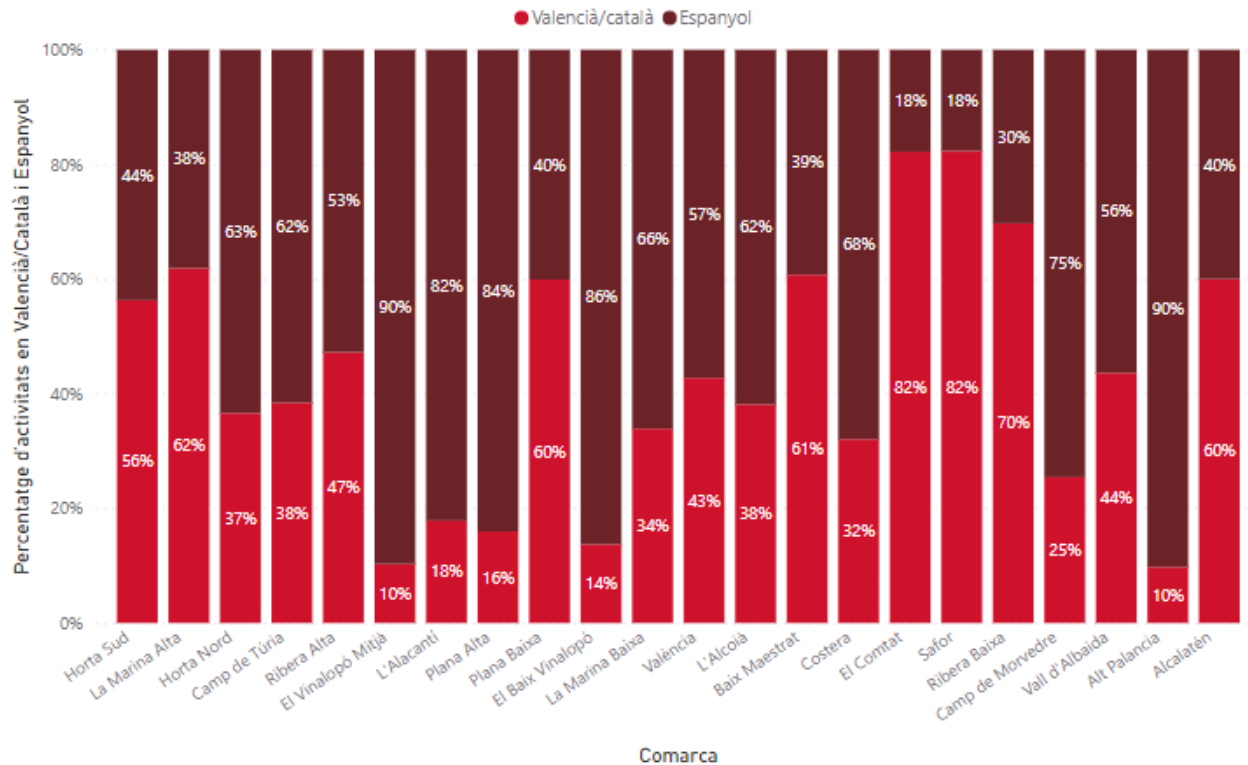

Font: Elaboració pròpia

Quan s'analitzen solament les activitats programades en valencià i espanyol les dades són encara més preocupants. Només hi ha 8 comarques que programen més del 50% de les seues activitats en valencià. De major percentatge a menor, aquestes són: El Comtat i La Safor (ambdues amb un 82%), la Ribera Baixa (70%), La Marina Alta (62%), el Baix Maestrat (61%), la Plana Baixa i l'Alcalatén (60%), i l'Horta Sud (54%). Cal apuntar que totes aquestes comarques són valencianoparlants.

Així, la resta de comarques (14) programen més del 50% de les seues activitats en espanyol. Casos especialment destacables són els de l'Alt Palància i el Vinalopó Mitjà, que programen el 90% de les seues activitats en espanyol, i també el Baix Vinalopó, que programa el 86% de les seues activitats en espanyol.

Gràfica 8: Percentatge d'activitats en valencià i espanyol per comarca (2023-2024)

Font: Elaboració pròpia

POLÍTICA

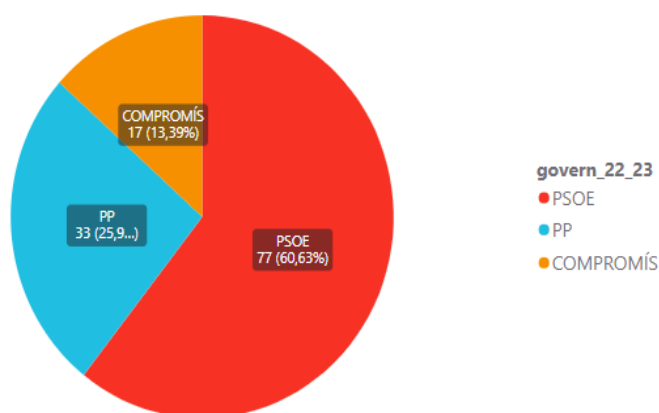
En aquest apartat, es fa una anàlisi dels partits polítics i la seua relació directa amb el tipus de programació cultural que es desenvolupa a cada municipi. Així, s'han decidit analitzar els tres partits polítics que tenen més incidència al País Valencià: el Partit Popular (PP d'ara endavant), el Partit Socialista Obrer Espanyol (PSOE a partir d'aquest moment) i Compromís.

Partint de les dades obtingudes en l'informe del curs passat, s'ha pogut fer una comparativa dels canvis de govern que han ocorregut en diversos municipis. Després de les eleccions autonòmiques i municipals del 28 maig arreu de l'Estat Espanyol va haver un canvi de tendència, de governs de partits situats a l'esquerra o centre-esquerra dins de l'escala ideològica a partits situats en la dreta o inclús l'extrema dreta ideològica.

Com es pot observar, aquesta tendència general també es va reproduir als governs dels municipis analitzats. Així, mentre que en la legislatura passada, el PSOE era el partit majoritari, governant

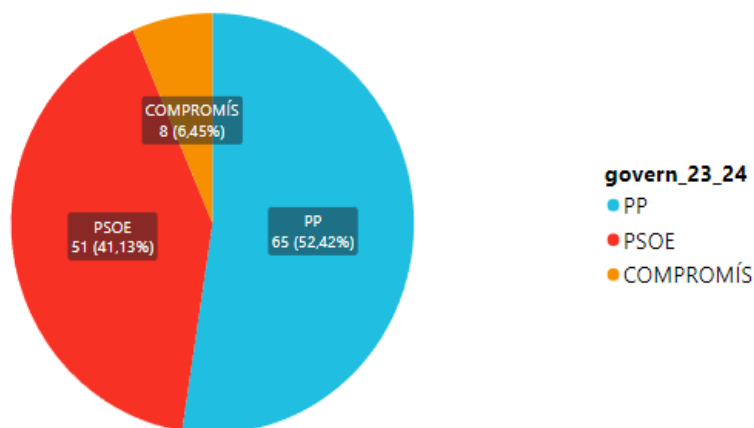
en 77 localitats, en la legislatura conformada a partir de maig de 2023 el partit majoritari és el PP, que governa en 65 municipis. Per tant, el PSOE ha deixat de governar en 26 municipis, i el PP ha guanyat el govern de 32 localitats. En quant a Compromís, en la legislatura anterior tenia el govern de 17 municipis, i en l'actual governa solament en 8.

Gràfica 10: Percentatge de municipis en els que governa cada partit (legislatura 2019-2023)

Font: Elaboració pròpia

Gràfica 11: Percentatge de municipis en els que governa cada partit (legislatura 2023-2027)

Font: Elaboració pròpia

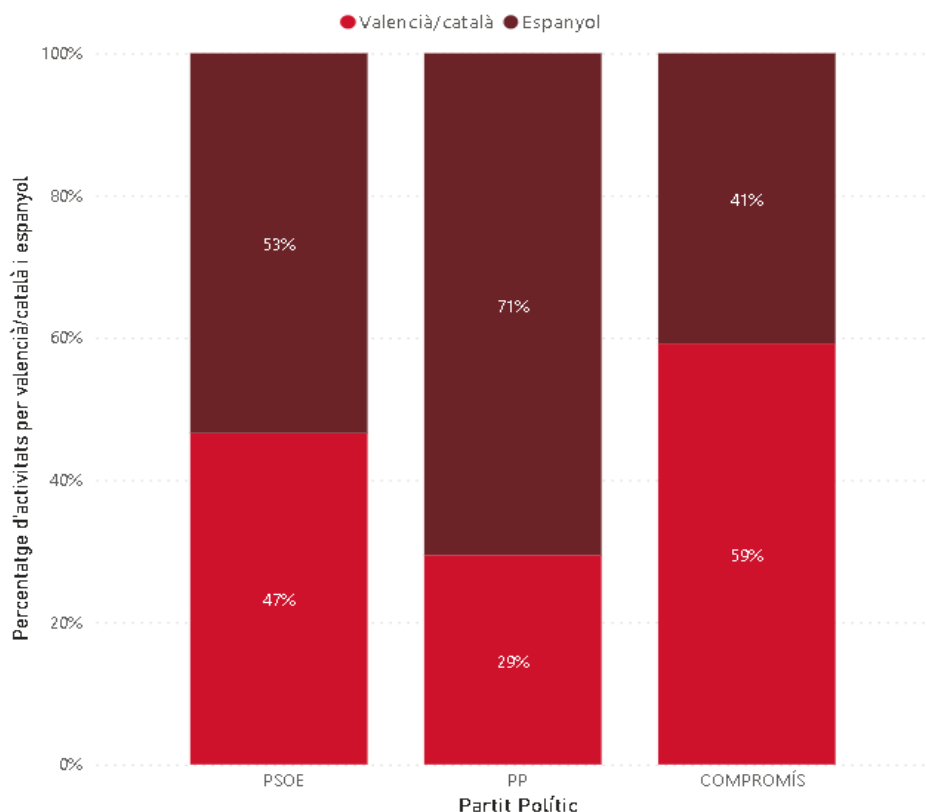
A continuació es fa una anàlisi de diferents variables, com la tipologia d'activitats i la llengua en la que es fan, combinat amb els partits polítics que governen en cada municipi o comarca.

Municipis valencianoparlants

En primer lloc, s'observa la programació en espanyol i valencià en els municipis valencianoparlants. Tant en la legislatura anterior com en l'actual, Compromís és el partit polític que més activitats programa en valencià, seguit del PSOE i en últim lloc el PP. Crida l'atenció el fet de que tant el PSOE com Compromís programen més activitats en valencià en el curs 2023-2024 que en l'anterior (un augment d'un 5% pel PSOE i d'un 11% per Compromís); no obstant això, aquest fet no s'ha d'interpretar com una millora en la programació cultural en valencià, sinó que és un fenomen purament gràfic, degut a la disminució de municipis en els que governen aquests dos partits, i per tant aquests percentatges augmenten.

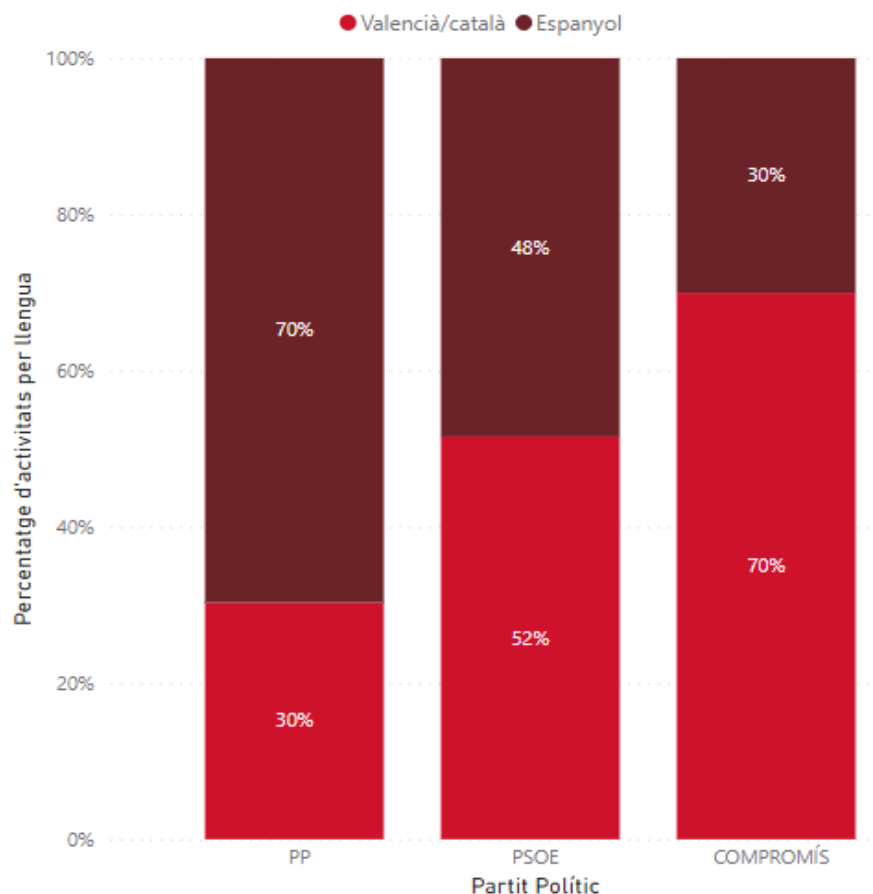
Com es pot observar, el PP continua programant quasi el mateix percentatge d'activitats en valencià, augmentant d'un 29% el curs passat a un 30% en l'actual, percentatge, per altra banda, que considerem molt insuficient.

Gràfica 12: Percentatge d'ús del valencià i espanyol per partits polítics als municipis valencianoparlants (2022-2023)

Font: Elaboració pròpia

Gràfica 13: Percentatge d'ús del valencià i espanyol per partits polítics als municipis valencianoparlants (2023-2024)

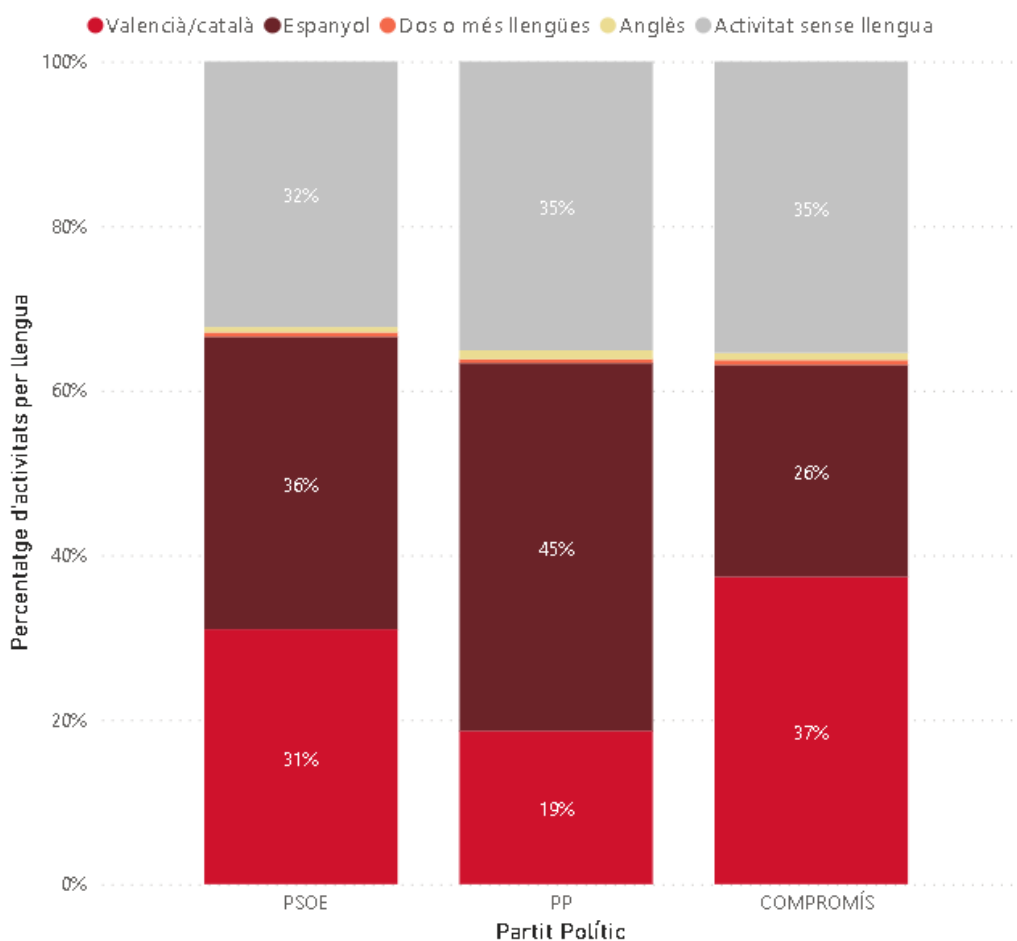

Font: Elaboració pròpia

A pesar de les dades d'aquestes dues gràfiques, que poden semblar positives en un primer moment, cal posar-les en context. Així, dins del total de les activitats programades, quasi més d'un terç són activitats sense llengua o en llengües estrangeres. Tant en el curs anterior com en el present, el major percentatge d'activitats programades en valencià és el que proposa Compromís en el curs 2023-2024 amb un 44%; i el partit que menys programa en valencià és el PP, amb un 19% en el curs anterior i un 21% en l'actual, havent un clar predomini del espanyol (un 45% el curs passat i un 48% aquest curs). En quant al PSOE, hi ha hagut un augment del 6% d'activitats programades en valencià, fet que provoca que hi haja un canvi de tendència en quant a l'idioma en el que més programen: el curs anterior es programava més en espanyol (un 36% front a un 31% en valencià), i aquest curs això s'inverteix (un 34% front a un 37% en valencià).

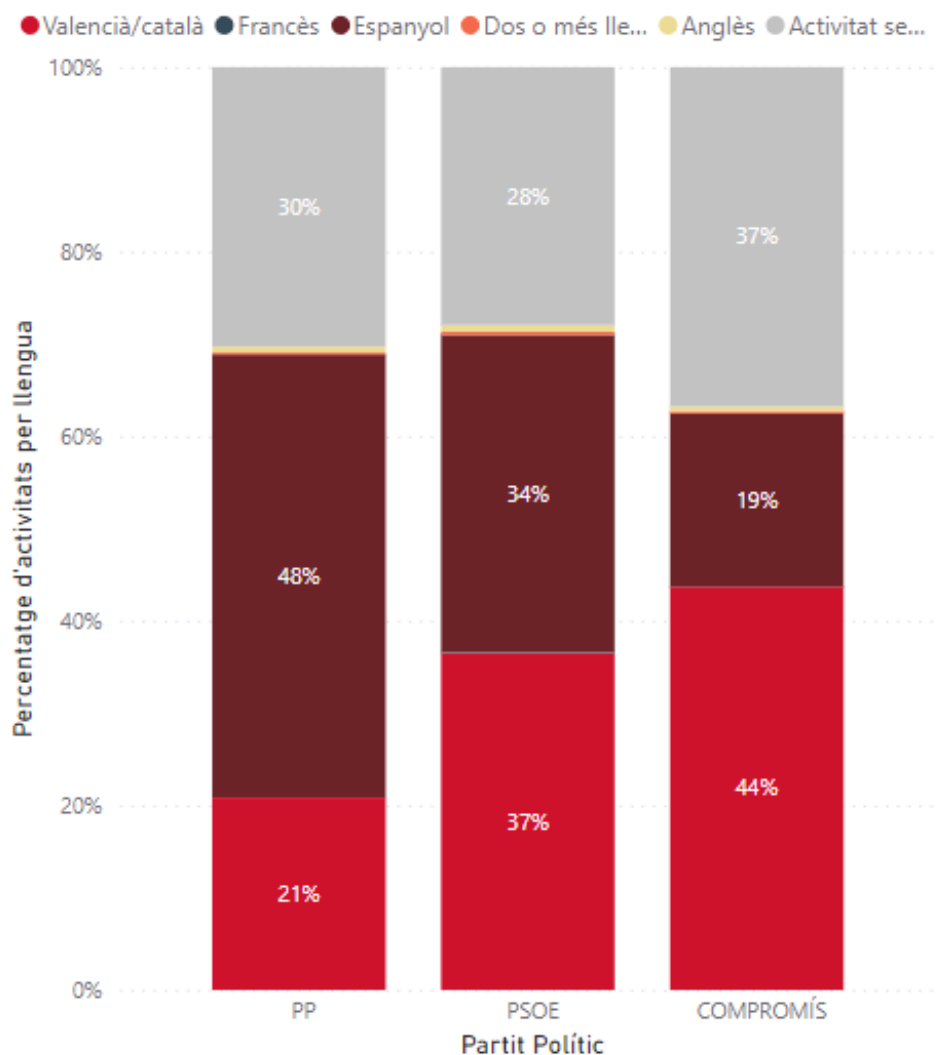
Per tant, en els municipis valencianoparlants, el partit que més programa en valencià és Compromís, i el que menys el PP. De fet, encara que el PP ha augmentat la seua programació en valencià respecte del curs anterior (un 21% front a un 19%), també ha augmentat la seua programació en espanyol en un 3%.

Gràfica 14: Percentatge d'ús de les diferents llengües per partit polític als municipis valencianoparlants (2022-2023)

Font: Elaboració pròpia

Gràfica 15: Percentatge d'ús de les diferents llengües per partit polític als municipis valencianoparlants (2023-2024)

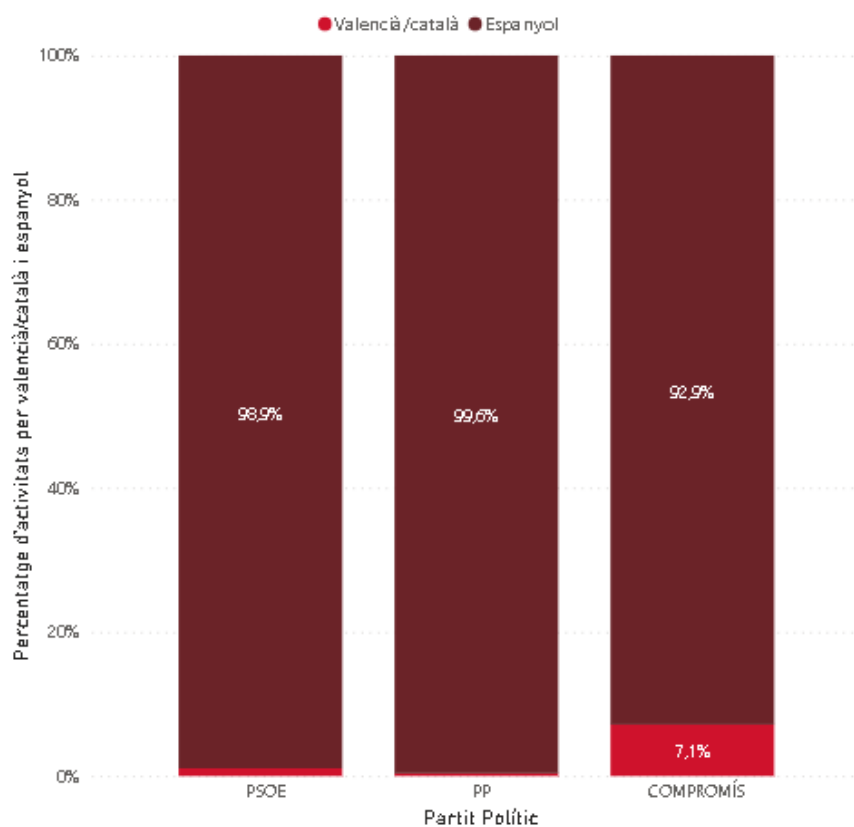
Font: Elaboració pròpia

Municipis de predomini lingüístic espanyol

Per introduir aquest apartat, cal fer un incís en el canvi de tendència política observada als municipis de predomini lingüístic espanyol. Mentre que en la legislatura anterior hi havia un municipi (Xiva) en el que governava Compromís, i entre el PP i el PSOE hi havia un equilibri perfecte (el PSOE governava en 10 municipis i el PP també), en la legislatura actual Compromís ha perdut el govern que tenia, el PSOE ha deixat de governar en 4 municipis, i els municipis en els que governa el PP han augmentat de 10 a 16.

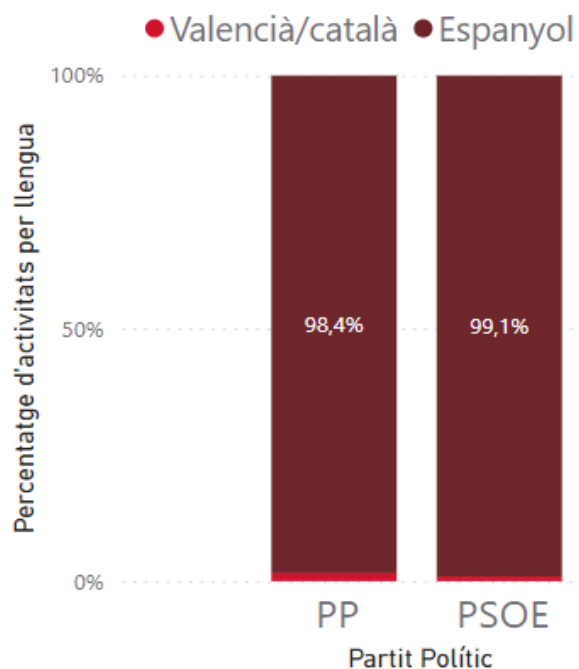
Aquests canvis de tendència política han pogut ser els responsables dels canvis lingüístics en la programació cultural. Així, tot i que la programació en valencià en aquests municipis era extremadament minoritària (amb un màxim d'un 7,1% d'activitats programades en valencià per part de Compromís) com reflexen les dades obtingudes en l'informe anterior (gràfica 16), les dades d'aquest curs són encara més preocupants: ni PP ni PSOE arriben a programar un 2% de les seues activitats culturals en valencià (gràfica 17). Així, degut a l'eliminació de Compromís del panorama polític en els municipis de predomini lingüístic espanyol arreu del País Valencià, el valencià es veu més en perill que mai.

Gràfica 16: Percentatge d'ús del valencià i espanyol per partit polític als municipis de predomini lingüístic espanyol (2022-2023)

Font: Elaboració pròpia

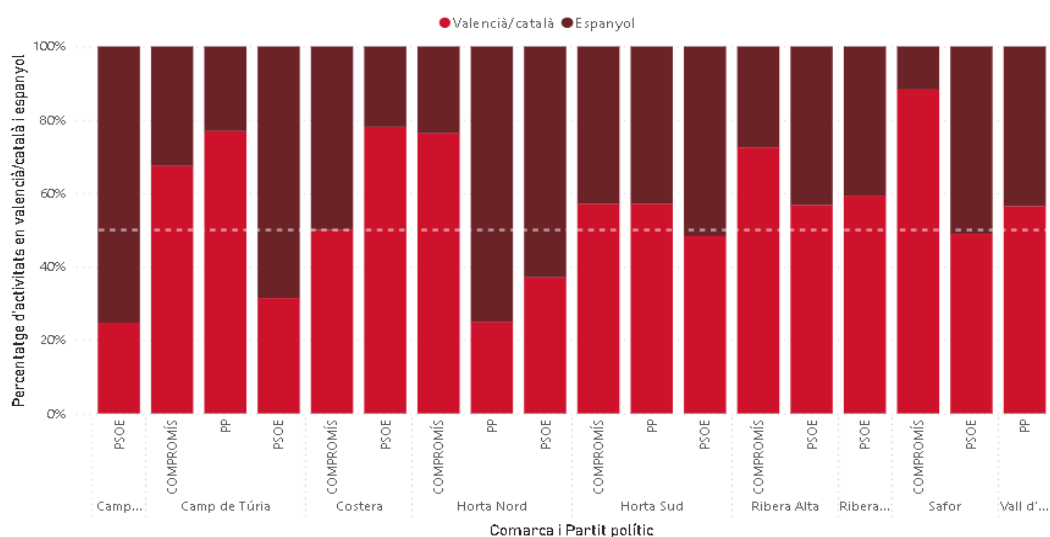
Gràfica 17: Percentatge d'ús del valencià i espanyol per partit polític als municipis de predomini lingüístic castellà (2023-2024)

Font: Elaboració pròpia

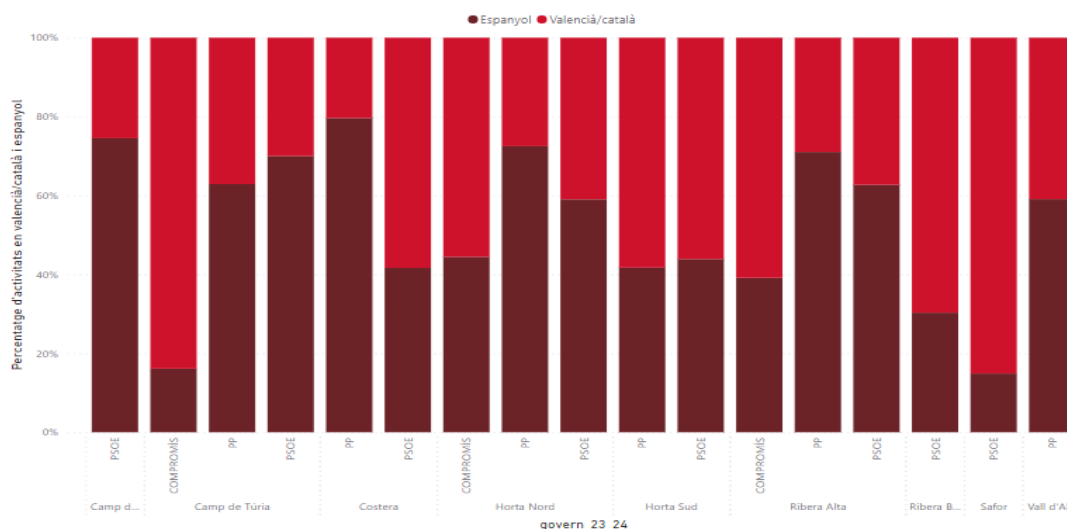
Diputació de València

Gràfica 18: Percentatge d'activitats en valencià i espanyol als municipis valencianoparlants segons partit polític governant i comarques de la Diputació de València (2022-2023)

Font: Elaboració pròpia

Gràfica 19: Percentatge d'activitats en valencià i espanyol als municipis valencianoparlants segons partit polític governant i comarques de la Diputació de València (2023-2024)

Font: Elaboració pròpia

En aquestes gràfiques es veuen representats el percentatges d'activitats realitzades en valencià i espanyol segons el partit polític i comarques de la diputació de València. A continuació es fa una descripció dels resultats del curs actual 2023-24, i s'esmenten els aspectes més rellevants que han canviat envers el curs 2022-23, amb els percentatges anteriors (%).

Si s'atén al Camp de Morvedre, que és la que es presenta primerament, el PSOE és el partit que hi predomina i les activitats realitzades en valencià representen un 25.45%. No hi ha canvis significatius respecte a les dades del curs passat.

La següent comarca és el Camp de Túria, en la que es veuen representats els tres partits més predominants, Compromís, PP I PSOE. Per a Compromís, la xifra que representen les activitats realitzades en valencià ascendeix a 83.87%; en el cas del PP, les activitats realitzades en valencià representen un 37.1%; finalment, el PSOE, ha realitzat una programació del 30% d'activitats en valencià. Això contrasta amb el curs anterior, en el que s'aprecia un augment del 8% de la programació en valencià per part de Compromís, i una disminució del 40% per part del PP.

A la Costera, els partits representatius són el PP i PSOE, programant una quantitat d'activitats realitzades en valencià del 20.37% per part del PP, i un 58.33% per part del PSOE. En aquesta

comarca també hi ha diferència respecte a les dades del curs anterior, ja que Compromís tenia representació política i programava un 50% de les seues activitats en valencià. També cal afegir que el PSOE protagonitza una disminució del 20% en la seua programació cultural en valencià.

Pel que respecta a l'Horta Nord, predominen Compromís, PP, PSOE. Compromís ha realitzat durant el període estudiat un total de 55.56% activitats en valencià; el PP, en canvi, ha realitzat sols un total de 27.48% activitats en valencià; i el PSOE ha programat un 41% d'activitats en valencià davant un 59.04%. En relació amb les dades del curs anterior, Compromís disminueix en un 20% la seua programació en valencià, i el PP i PSOE no experimenten canvis significatius.

En l'Horta Sud governen el PP i PSOE. Les activitats programades en valencià han estat del 58.27% per part del PP, i per part del PSOE, del 56.1%.

Si s'atenen als percentatges de la Ribera Alta, es veuen representats els tres partits dominants. Compromís ha programat un total de 60.87% d'activitats en valencià; el PP un total de 28.99%; i el PSOE un total de 37.29%. En aquesta comarca és rellevant remarcar una disminució del 12% de programació en valencià per part de Compromís respecte del curs anterior, i també d'un 19% per part del PSOE.

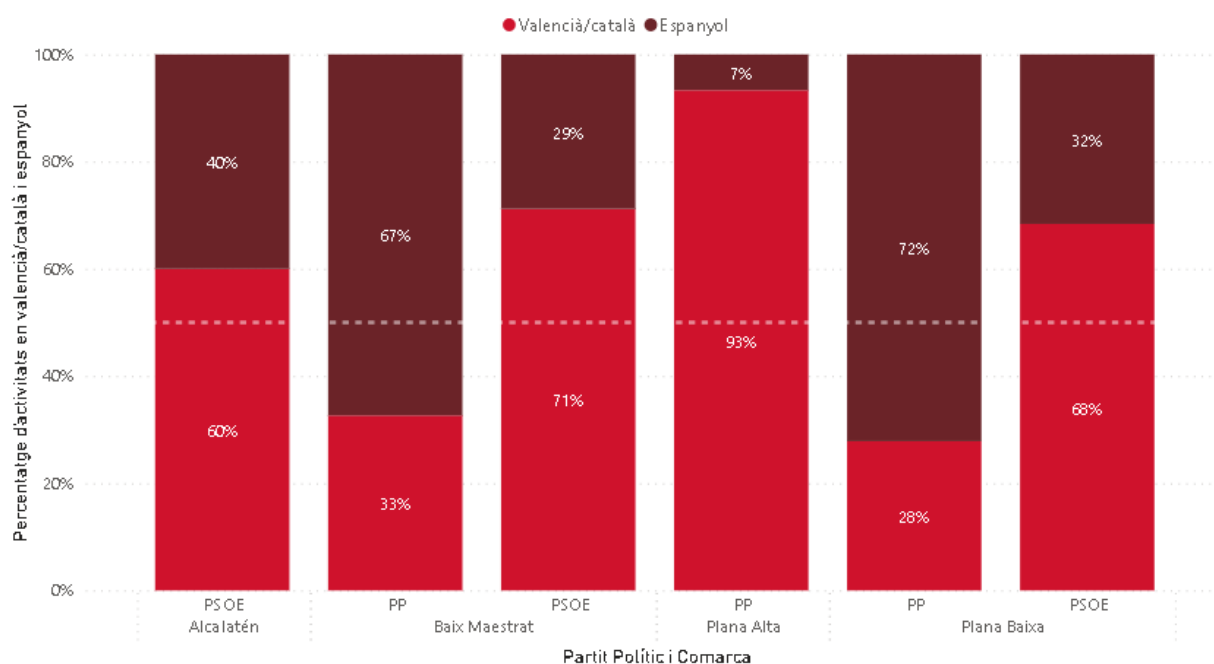
A les tres últimes comarques de la taula només es veu representat un partit en cadascuna d'elles. En primer lloc, a la Ribera Baixa, el PSOE, amb una programació del 69.7% d'activitats en valencià; d'igual manera a la Safor, el PSOE amb un 85.11% en valencià; finalment, el PP és el partit que representa a la Vall d'Albaida a la gràfica, amb 40.91% de programació en valencià. A la Ribera Baixa, el PSOE ha augmentat en un 10% la programació en valencià en relació al curs anterior (59.35%); a la Safor s'ha produït un canvi de govern de Compromís a PSOE, i ara sols hi ha representació del PSOE (el curs anterior dels dos), però sols ha disminuït la programació en valencià de Compromís en un 3% envers l'anterior curs (88%); a la Vall d'Albaida, el PP protagonitza un descens del 15% en la programació en valencià en relació al curs passat (56.52%).

A manera de síntesi, es comprova que Compromís té una programació d'activitats en valencià que sempre supera la meitat del total realitzat en les comarques on governa. El PSOE presenta 4 casos en els que el valencià predomina sobre les activitats en espanyol, en alguns casos amb el 70% o més (La Ribera Baixa i La Safor), però en altres 4 casos l'espanyol predomina sobre el valencià.

Finalment, el PP, dels 6 casos en què ix representat, 5 d'ells hi ha una sobrerepresentació de l'espanyol amb tres xifres que superen el 70% d'activitats realitzades, i les dues següents, on predominen també les realitzades en espanyol, la xifra voreja el 60%. Cal remarcar què, en el cas del PP on les activitats en valencià superen les realitzades en espanyol, aquestes no superen el 60%.

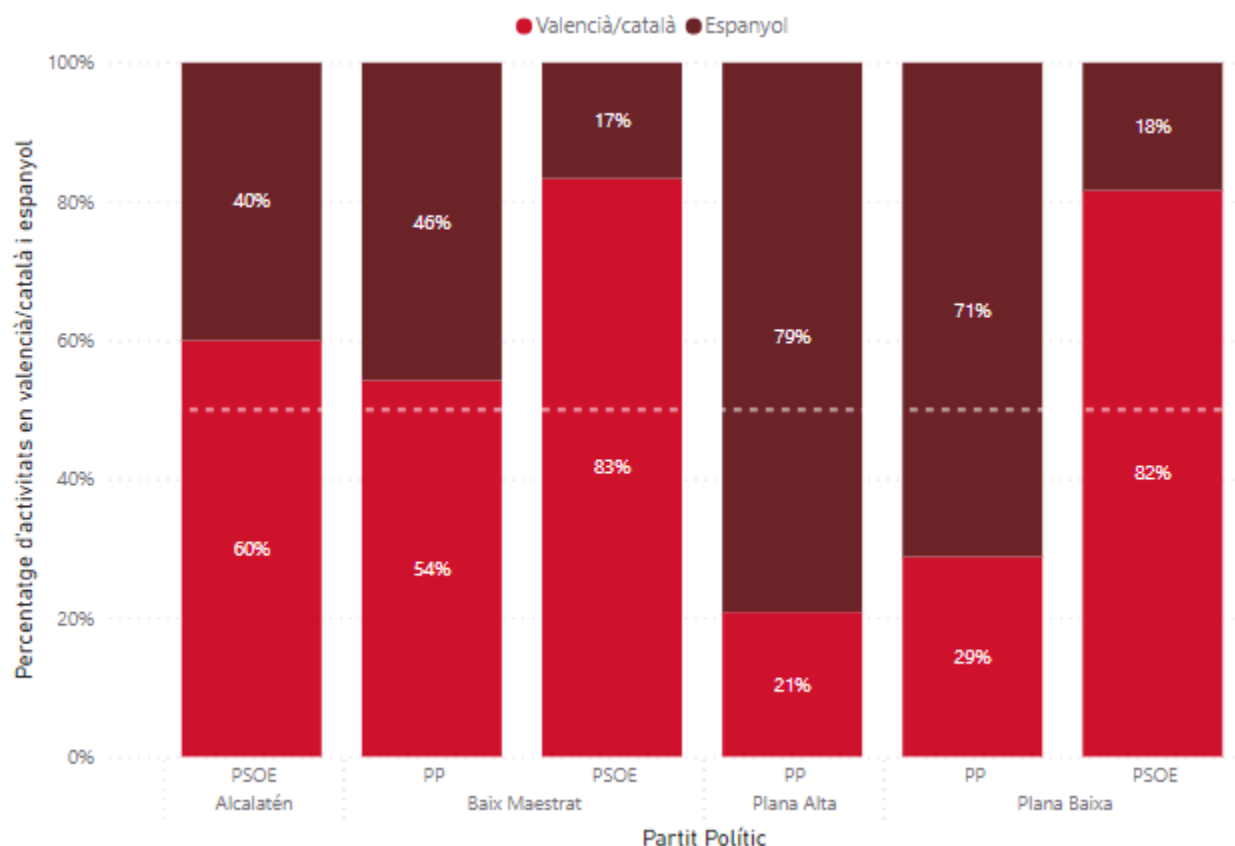
Diputació de Castelló

Gràfica 20: Percentatge d'activitats als municipis valencianoparlants en valencià i espanyol segons partit polític governant i comarques de la Diputació de Castelló (2022-2023)

Font: Elaboració pròpia

Gràfica 21: Percentatge d'activitats als municipis valencianoparlants en valencià i espanyol segons partit polític governant i comarques de la Diputació de Castelló (2023-2024)

Font: Elaboració pròpia

Aquestes gràfiques representen el percentatge d'activitats realitzades en espanyol i valencià en les comarques de Castelló al curs 2023-2024.

En el cas de l'Alcalatén, el partit que es veu representat és el PSOE, on les activitats acomplertes en valencià assoleixen el 60% envers el 40% en espanyol.

Pel que respecta al Baix Maestrat, els partits representats són PP i PSOE, amb un 54% i un 83% d'activitats programades en valencià, respectivament. És important recalcar que el PP augmenta la seua programació en valencià en un 11% en relació amb el curs anterior, i el PSOE un 10%.

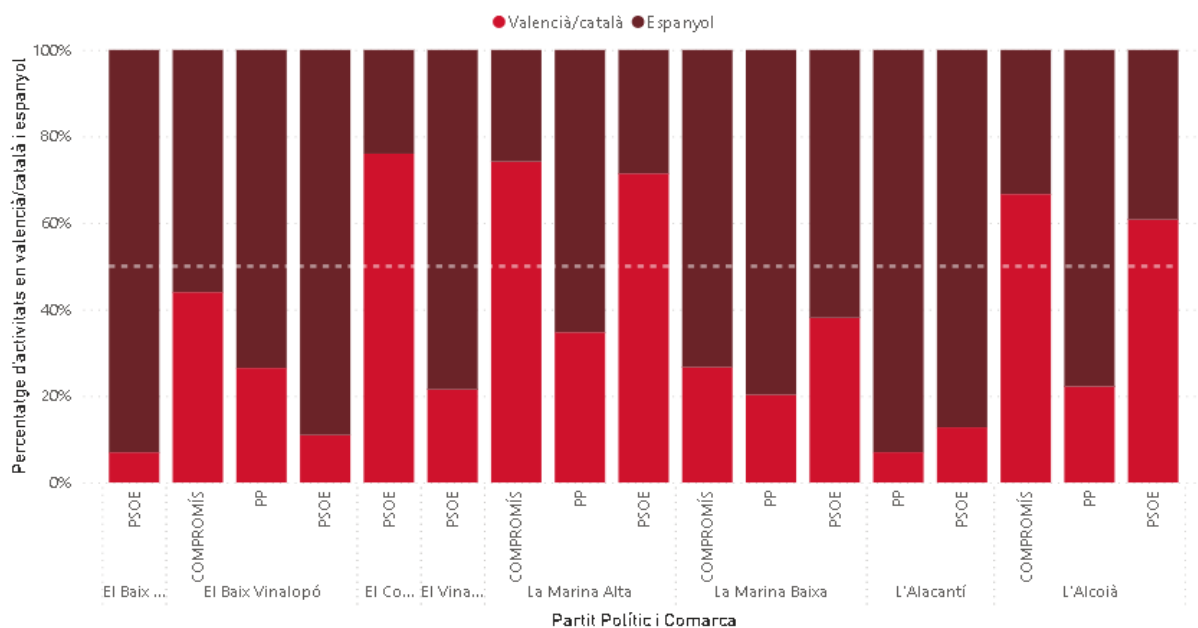
A la Plana Alta, sols apareix representat el PP, amb un total del 21% d'activitats programades en valencià envers un 79% en espanyol. És especialment notable el cas del PP, que fa una disminució de la seua programació en valencià en un 72% respecte del curs passat.

A la Plana Baixa, es veuen representats el PP i PSOE, amb una quantitat d'activitats en valencià del 29% i 82% envers un 71% i 18% en espanyol, respectivament. El PSOE augmenta en un 14% la seua programació en valencià respecte al curs anterior.

Per sintetitzar la gràfica d'aquest curs, s'aprecia que el PSOE supera en tots els casos el 50% d'activitats realitzades en valencià i en dos casos amb més d'un 80%. En canvi, el PP sols supera en un cas més de la meitat de la programació en valencià amb un 54%, i els dos restants 21% i 29%.

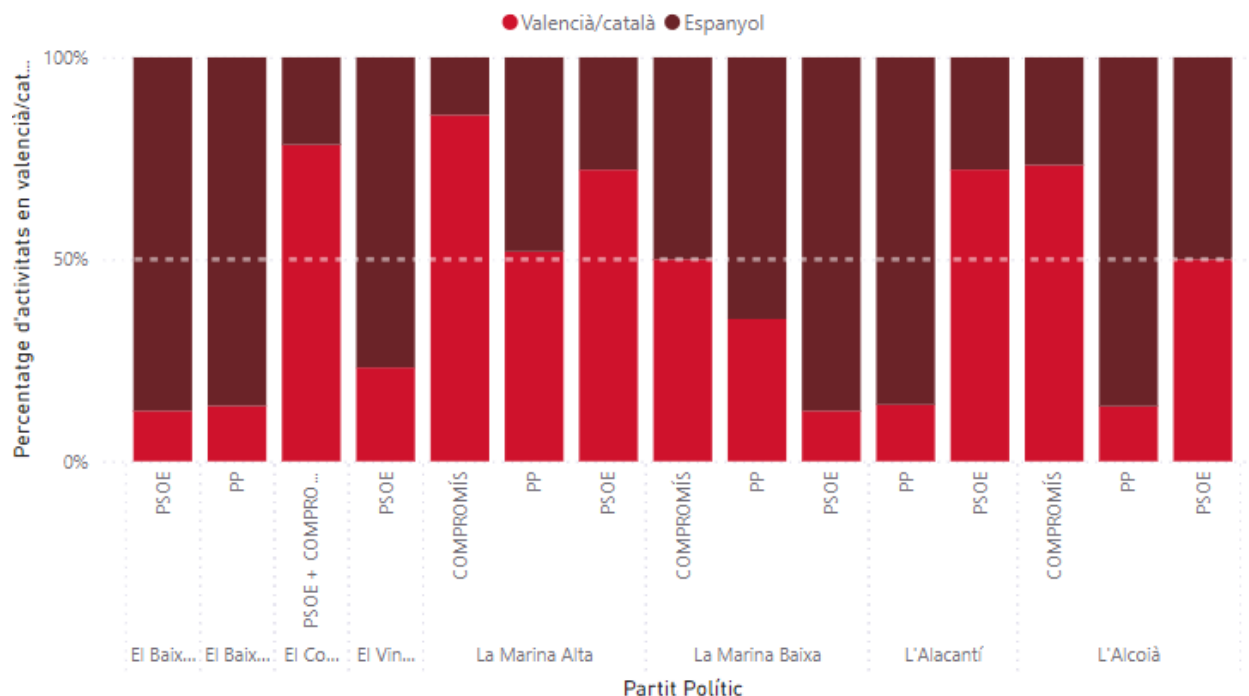
Diputació d'Alacant

Gràfica 22: Percentatge d'activitats als municipis valencianoparlants en valencià i espanyol segons partit polític governant i comarques de la Diputació d'Alacant 2022-2023

Font: Elaboració pròpia

Gràfica 23: Percentatge d'activitats als municipis valencianoparlants en valencià i espanyol segons partit polític governant i comarques de la Diputació d'Alacant 2023-2024

Font: Elaboració pròpia

Aquestes gràfiques representen el percentatge d'activitats realitzades en espanyol i valencià en les comarques d'Alacant al curs 2023-2024.

El PSOE és el partit que apareix com a representant del Baix Segura, amb un 12.5% d'activitats programades en valencià front el 87.5% en espanyol. Així, hi ha un augment de les activitats programades en valencià en relació al curs passat, que era d'un 6.9%.

En segon lloc, al Baix Vinalopó, on es veu representat el PP, hi ha una programació d'activitats en valencià del 13.73%. El curs passat hi havia representació dels tres partits polítics, amb una programació en valencià d'un 44% per part de Compromís, un 11% per part del PSOE i un 26.47% per part del PP. Actualment, però, els governs dels tres municipis analitzats a la comarca correspon al PP i la representació de les activitats en valencià no supera el 14%.

El govern de coalició entre PSOE i Compromís al Comtat assoleix la xifra del 78% d'activitats programades en valencià. Cal remarcar el canvi de govern respecte al curs anterior, d'un govern només del PSOE a un govern de coalició amb Compromís.

Al Vinalopó Mitjà, la programació del PSOE en valencià representa un 23.23%. Si es compara amb les xifres de l'any anterior, aquestes no varien significativament, tot i que hi ha un increment del 2% de la programació en valencià.

En la Marina Alta apareixen representats els tres partits dominants. Pel que fa a Compromís, es veu que les activitats programades en valencià assoleixen el 85.7%; en el cas del PP es veu una representació del 51.9% de programació en valencià; i el PSOE programa un 72.2% de les seues activitats en valencià.

A la Marina Baixa es veuen representats també els tres partits. Compromís programa un 50% de les seues activitats en valencià; el PP, un 35.23%; i el PSOE solament un 12.5%. Així, la programació en valencià per part del PSOE ha disminuït.

Atenent a l'Alacantí, els partits que apareixen representats són el PP i el PSOE, amb una programació del 14% en valencià en el cas del PP, i d'un 72% en el cas del PSOE. Respecte a les dades del curs anterior, la programació en valencià augmenta un 7% en el cas del PP i un 60% en el cas del PSOE.

Finalment a l'Alcoià, es veuen representats els tres partits, sent un 73.3% d'activitats realitzades en valencià per part de Compromís, un 13.65% per part del PP, un 50% per part del PSOE.

Des d'una visió més general de la gràfica de l'actual curs, es pot apreciar que 5 governs tenen una programació en valencià de més del 50%, corresponents al PSOE, Compromís o la coalició entre ambdós. En 3 governs es pot apreciar que programen aproximadament la mateixa quantitat en ambdós llengües, en els casos d'un govern de cada partit dominant, PP, PSOE i Compromís. I finalment, hi ha 6 governs amb menys del 50% de programació en valencià, 3 del PSOE amb una programació al voltant del 12% en dos casos i el 23% en altre, i 3 del PP amb una programació que ronda el 13%.

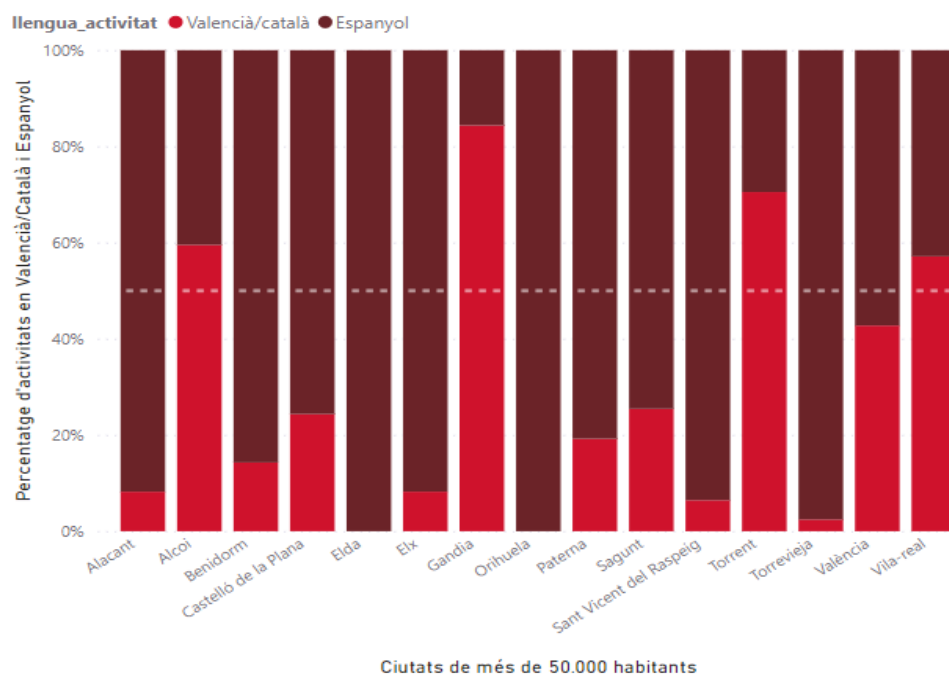
CASOS DESTACABLES

En aquest apartat es destaquen alguns casos que es consideren rellevants per demostrar la situació de desavantatge en la que es troba el valencià en l'àmbit de la programació cultural pública.

15 ciutats més grans

Quan s'analitzen les activitats programades en valencià i en espanyol en les 15 ciutats més poblades del País Valencià (Alacant, Alcoi, Benidorm, Castelló de la Plana, Elda, Elx, Gandia, Oriola, Paterna, Sagunt, Sant Vicent del Raspeig, Torrent, Torrevella, València i Vila-real), es pot observar que només 4 d'aquestes programen més del 50% de les seues activitats en valencià (Alcoi, Gandia, Torrent i Vila-real). Respecte a les dades de l'any passat (gràfica 6 de l'annex), la situació no canvia numèricament, ja que només són 4 les ciutats que programen més del 50% en valencià, però sí que cal apuntar que Castelló de la Plana abans es trobava en aquest grup (programava més del 60%) , i en les dades actuals no arriba a un 30%.

Gràfica 24: Percentatge d'ús del valencià i l'espanyol en les 15 ciutats més poblades (2023-2024)

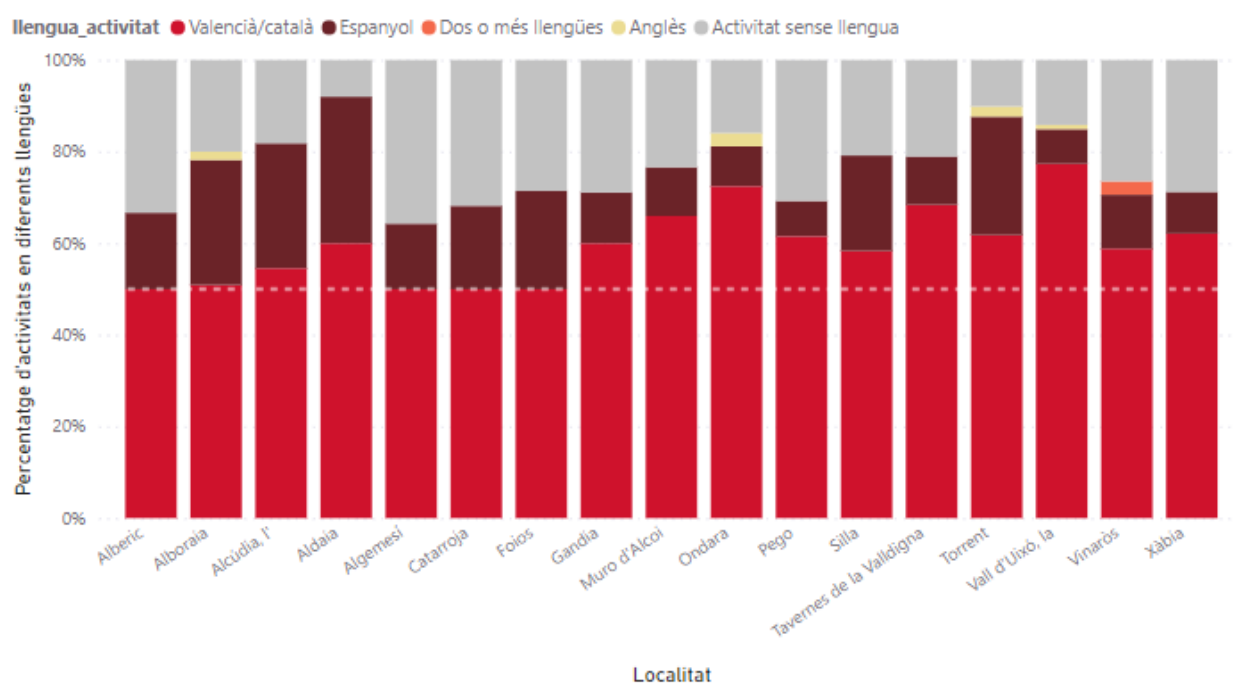

Font: Elaboració pròpia

Municipis amb situacions favorables i desfavorables

En primer lloc, i per destacar dades favorables, es fa una anàlisi dels municipis que programen més del 50% de les seues activitats en valencià. Així, de major a menor, en aquesta llista es troben la Vall d'Uixó, Ondara, Tavernes de la Valldigna, Muro d'Alcoi, Aldaia, Gandia, Torrent, Xàbia, Pego, Silla, Vinaròs, l'Alcúdia, Alborai, Alberic, Algemesí, Catarroja i Foios. Respecte a les dades de l'any passat (gràfica 7 de l'annex), els únics pobles que mantenen aquesta tendència són): Alberic, l'Alcúdia, Aldaia, Algemesí, Catarroja, Muro d'Alcoi, Ondara, Silla, i la Vall d'Uixó.

Gràfica 25: Municipis que programen més del 50% en valencià (2023-2024)

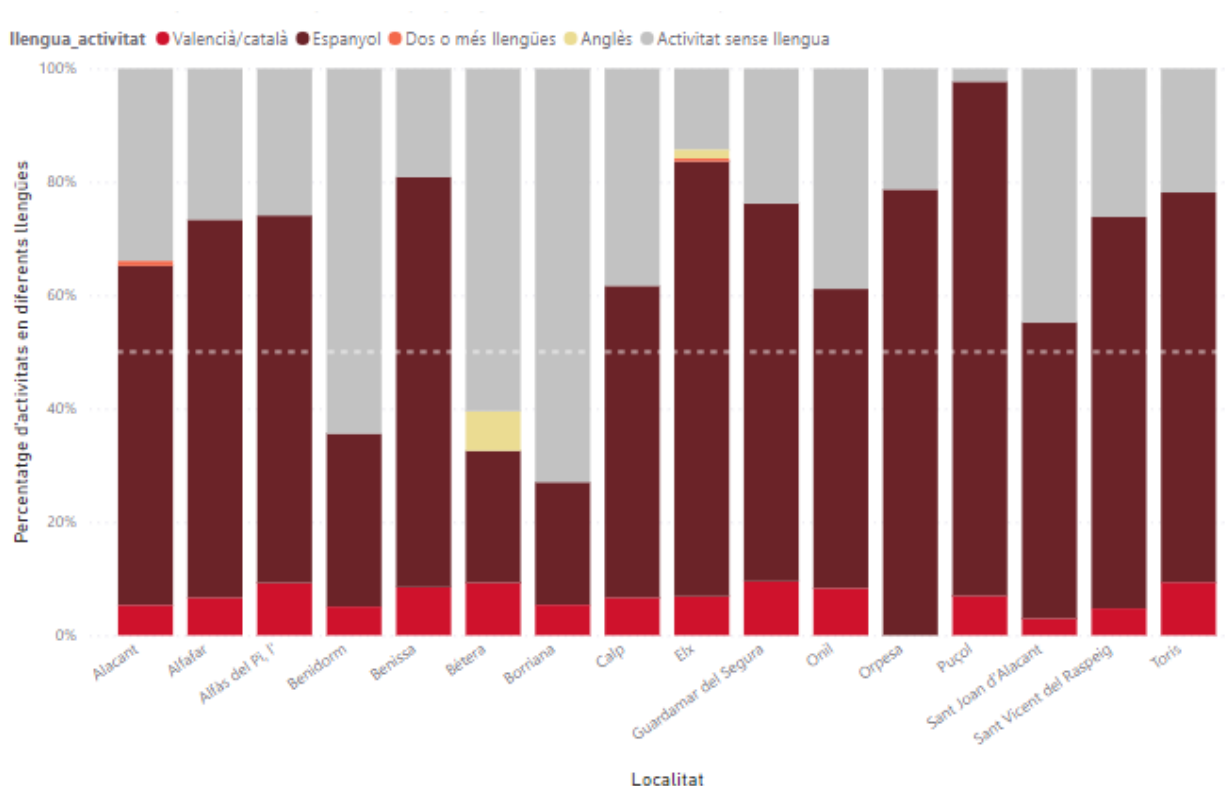

Font: Elaboració pròpia

En segon lloc, i per recalcar dades desfavorables, es fa una anàlisi d'aquells municipis valencianoparlants que programen menys de l'11% de les seues activitats en valencià. Aquests són Alacant, Alfafar, l'Alfàs del Pi, Benidorm, Benissa, Bétera, Calp, Elx, Guardamar del Segura, Onil, Orpesa, Puçol, Sant Joan d'Alacant, Sant Vicent del Raspeig, i Torís. Tot i que hi ha municipis on la situació no és tan preocupant, ja que gran percentatge de les activitats que realitzen són sense llengua (com Benidorm o Borriana), en altres casos les dades són extremadament preocupants, com a Orpesa i a Sant Joan d'Alacant. En general, aquesta gràfica mostra dades molt

desfavorables, ja que tots aquests municipis pertanyen a zones valencianoparlants, però no arriben a programar més d'un 11% d'activitats en valencià.

Gràfica 26: Municipis valencianoparlants que programen en valencià menys de l'11% de les seues activitats culturals (2023-2024)

Font: Elaboració pròpia

CONCLUSIONS

En aquest apartat és necessari fer una síntesi de tots els aspectes rellevants que ens ha proporcionat l'anàlisi d'aquestes gràfiques. Així, es fa un repàs de la informació més rellevant per interpretar els objectius establerts, s'analitza si les hipòtesis s'acompleixen, i es proporciona una visió del contrast entre ambdós cursos en relació a les característiques de la programació cultural en valencià, en cadascun dels sectors estudiats.

El primer objectiu d'aquesta investigació consisteix en la necessitat de discernir en quines categories hi ha una presència més pronunciada del valencià. En ambdós cursos, en 4 de les 5 activitats que més incidència tenen hi ha una infrarepresentació del valencià (música, teatre, cinema i presentació de llibres). Així, l'única activitat en la que el valencià té un percentatge més alt de representació és en la categoria "exposició", aspecte que no implica una quantitat molt notòria d'activitats en valencià, perquè més del 75% de les activitats dins d'aquesta categoria es duen a terme sense llengua.

Fent atenció al segon objectiu de la nostra investigació, cal fer un repàs de les comarques i municipis on predomina la programació cultural en valencià. Les comarques que més activitats en valencià han efectuat són les següents: el Comtat i la Safor (82%), la Ribera Baixa (70%), la Marina Alta (62%) i el Baix Maestrat (61%). Cal remarcar que hi ha 3 més on predomina el valencià però en cap cas superen el 60 – Alacant i Plana Baixa (60%), i l'Horta Sud (56%) –. Pel que respecta al predomini de l'espanyol, cal remarcar que en 14 casos la programació supera el 50%, i en 11 d'ells, el predomini suposa més d'un 60% d'activitats en espanyol, arribant en 6 casos fins al 75%. En contrast amb el curs passat, si s'observen els casos de la Costera, la Vall d'Albaida, la Ribera Alta i l'Alcoià, s'aprecia que aquestes comarques van programar més d'un 50% d'activitats en valencià, i aquest curs han experimentat totes una baixada, que significa des d'una disminució del 15% en el cas de l'Alcoià fins el 33% de disminució que ha patit la Costera, amb descens intermedis com el de la Ribera alta (21%) o la Vall d'Albaida (27%).

Respecte als canvis de govern, la Costera ha experimentat un canvi de govern de Compromís a PP; a la Ribera Alta abans predominaven els governs d'esquerrers, amb 2 de Compromís i diversos del PSOE, i al curs actual aquest predomini minva i s'incrementa la presència de governs del PP en 4 casos, i un de coalició PP-VOX; a la Vall d'Albaida continuen governat el PP i Ens Uneix; i finalment, a l'Alcoià canvia la distribució de governs, però la representació de la dreta i l'esquerra és la mateixa que l'any anterior amb una substitució d'un govern de Ciutadans per el PP.

Per tenir una visió més general i aclaridora de la incidència dels partits polítics en la programació d'activitats en les diferents llengües, es presenta a continuació un repàs dels increments i descensos de programació en cada llengua per part dels partits.

En el cas del PP, en 11 comarques la seva programació en valencià no supera el 50%, i en 8 d'aquestes la programació en valencià no representa més del 30%. En tres casos si que es veu sobrerepresentat el valencià, però les xifres no són molt notòries (58%, 54% i 51%). Pel que fa a la incrementació de programació en valencià, el PP ho fa en 2 casos, amb un 7 i un 11%, però els descensos són més notables, amb un 15% i un 72%.

Per part de Compromís, en les 7 comarques en que té representació, és necessari destacar que en tots els casos té una programació superior al 50% d'activitats realitzades en valencià, en 4 d'ells amb una representació de més del 75% (encara que un d'aquests casos correspon a un govern de coalició entre el PSOE i Compromís). Atenent als augments i descensos de programació, els descensos predominen amb els percentatges del 12%, 3% i 20%, en 3 casos, front 1 cas on hi ha un increment del 8%.

Finalment, el PSOE té representació en 18 comarques, en 11 de les quals la programació en valencià suposa més del 50% de les activitats totals; en 6 d'elles hi ha una programació superior al 70%, d'entre elles també el govern de coalició que s'ha esmentat abans entre PSOE i Compromís. És rellevant destacar també que, en els casos en que la programació en valencià no supera el 50%, en 4 d'ells tampoc és superior al 30%. Pel que fa als increments i descensos de programació en valencià, els primers signifiquen un augment del 7%, 10%, 14% i 60%, en 4 casos, i els segons, representen en 2 casos, un descens que voreja la xifra del 20%.

Per últim, cal fer menció a l'objectiu de recalcar certs casos destacables. Així, de les 15 ciutats més poblades del País Valencià, Gandia és el municipi que més activitats programa en valencià quan s'analitza la incidència d'activitats programades en espanyol i valencià (l'any passat el primer lloc l'ostentava Torrent). Tot i aquestes dades positives, és preocupant veure com 6 d'aquests municipis no superen el 20% de programació en valencià de les seues activitats culturals, ja que

són de les ciutats més poblades i per tant on pot tenir més influència aquest tipus de política lingüística cultural en un nombre més elevat de persones.

També és essencial ressaltar aquells municipis valencianoparlants en els que no s'arriba a programar més de l'11% de les activitats culturals en valencià. Aquestes dades demostren que la preocupació manifestada en la introducció d'aquest informe té fonaments estadístics, i que el valencià està en una situació de gran desús a nivell cultural.

Per acabar amb aquestes conclusions, es pot afirmar que el que s'ha aconseguit per segon any consecutiu és demostrar la situació de desavantatge en la que es troba el valencià, especialment en l'àmbit cultural. Tot i que és positiu que es programen activitats infantils (contacontes, per exemple) en valencià, ja que és important ensenyar des de menudes la nostra llengua, és igual d'important establir-la com una llengua amb valor suficient per poder ocupar els espais culturals que tradicionalment habita l'espanyol, com el cinema, el teatre i la música. Només així s'aconseguirà que el valencià adquirisca, tant en l'àmbit cultural com en el social, el valor que es mereix.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Argos. (s.f.). *Municipis per comarques*. <https://argos.gva.es/va/municipis-per-comarques>

Barberà, H., Císcar, J., Lis, M. i Trull, B. (2023). *La presència del valencià a la programació cultural municipal, un estudi sociolingüístic* [Informe inèdit] Acció Cultural del País Valencià.

Casesnoves Ferrer, R. (2016). L'evolució del coneixement del valencià en dues dècades: els censos lingüístics del 1991 al 2011. *Treballs de Sociolingüística Catalana* (26), 139-162.

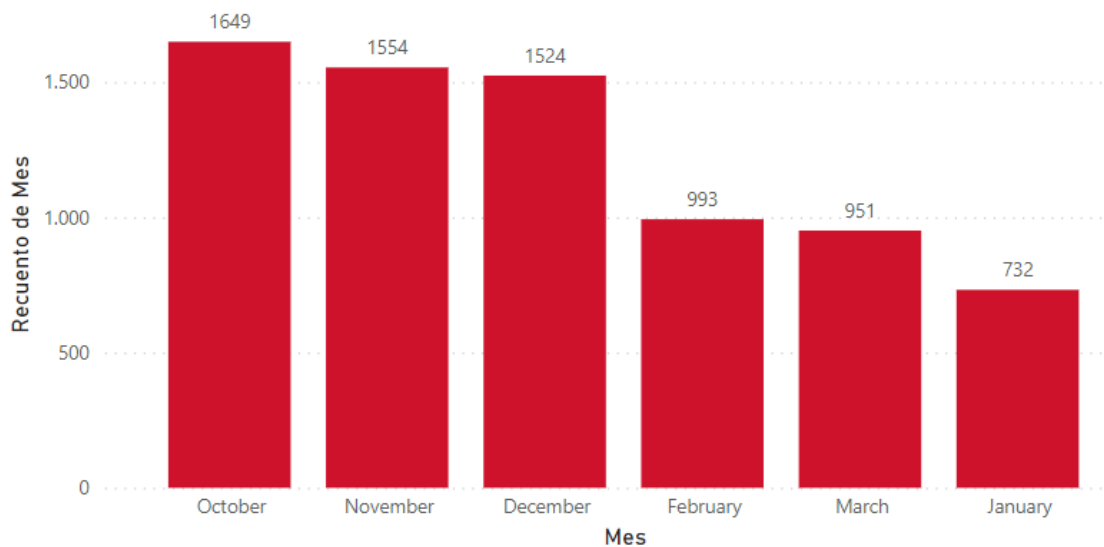
Castelló Cogollos, R., Moya Bañuls, F. (2021). *El mercat lingüístic valencià. De l'especulació i els seus efectes (1995-2015)*. Universitat de València

Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià. *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* 133, d'1 de desembre de 1983. <https://dogv.gva.es/va/eli/es-vc/l/1983/11/23/4/>

ANNEX

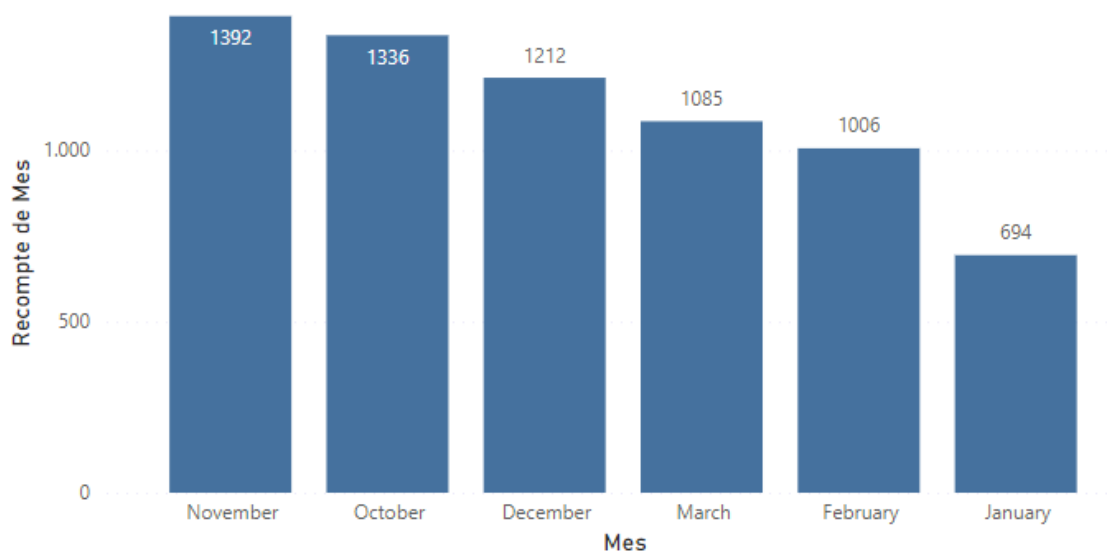
General

Gràfica 1: Recompte d'activitats per mes (2022-2023)

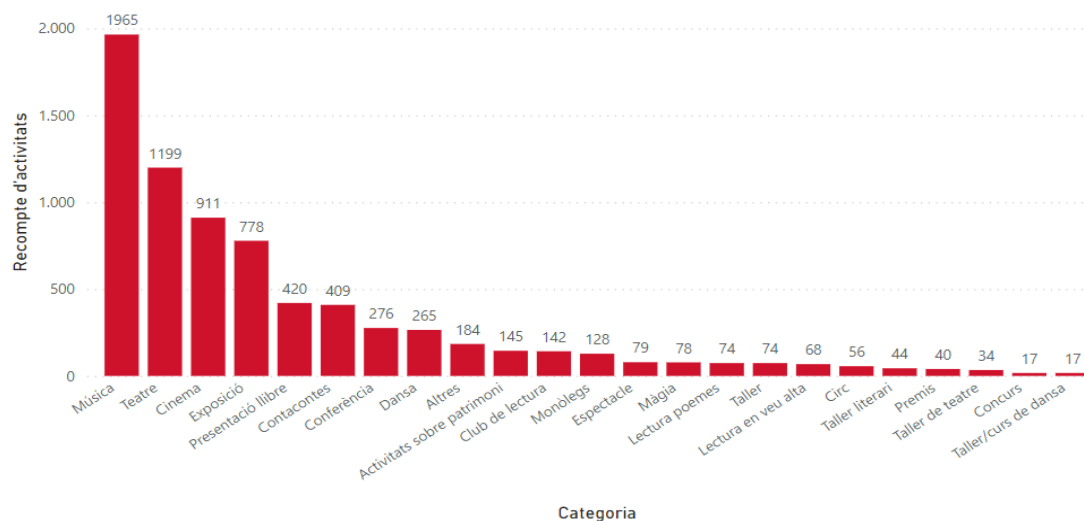
Font: Elaboració pròpia

Gràfica 2: Recompte d'activitats per mes (2023-2024)

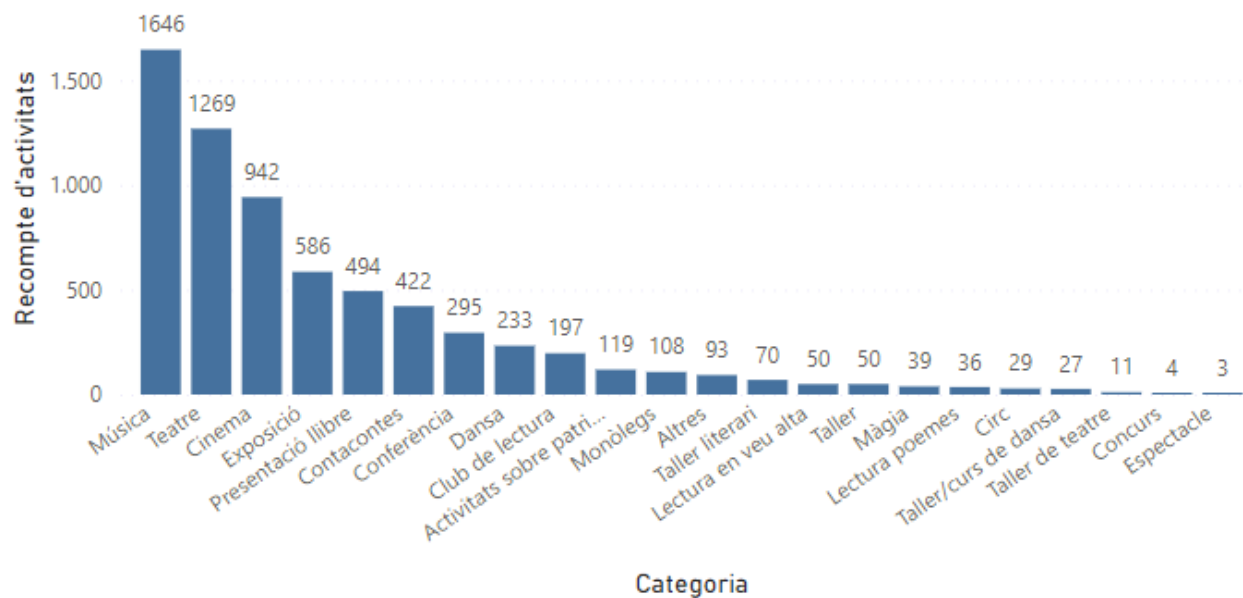
Font: Elaboració pròpia

Gràfica 3: Recompte d'activitats segons la categoria (2022-2023)

Font: Elaboració pròpia

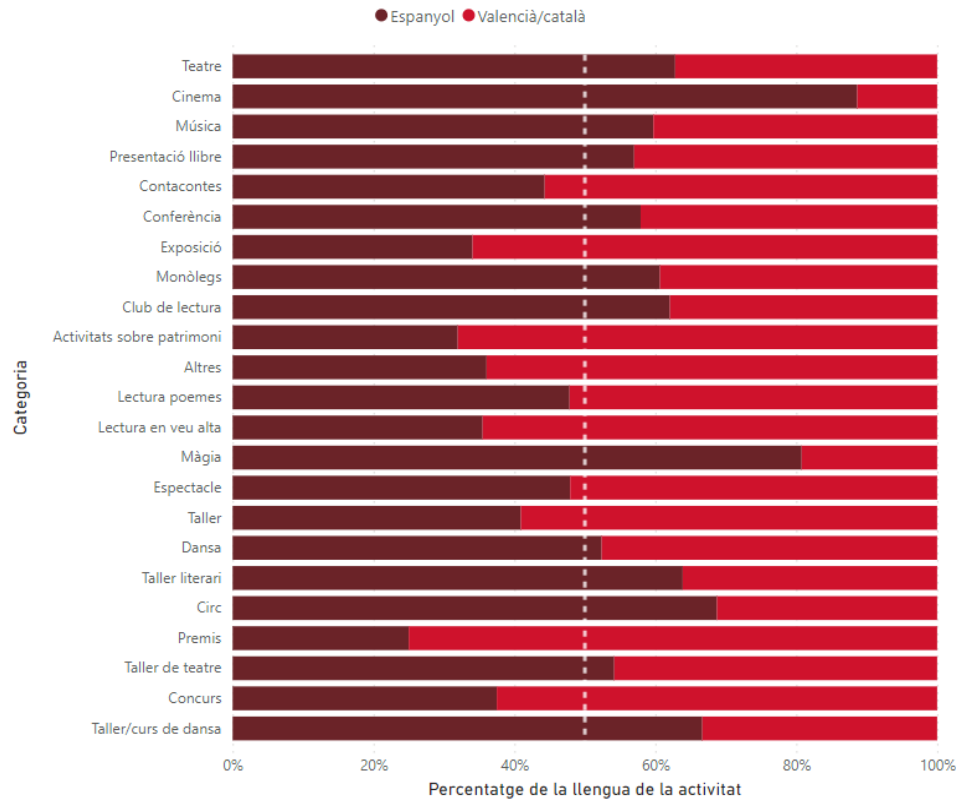
Gràfica 4: Recompte d'activitats segons la categoria (2023-2024)

Font: Elaboració pròpia

Categoria

Gràfica 5: Percentatge d'ús del valencià i l'espanyol segons la categoria (2022-2023)

Font: Elaboració pròpia

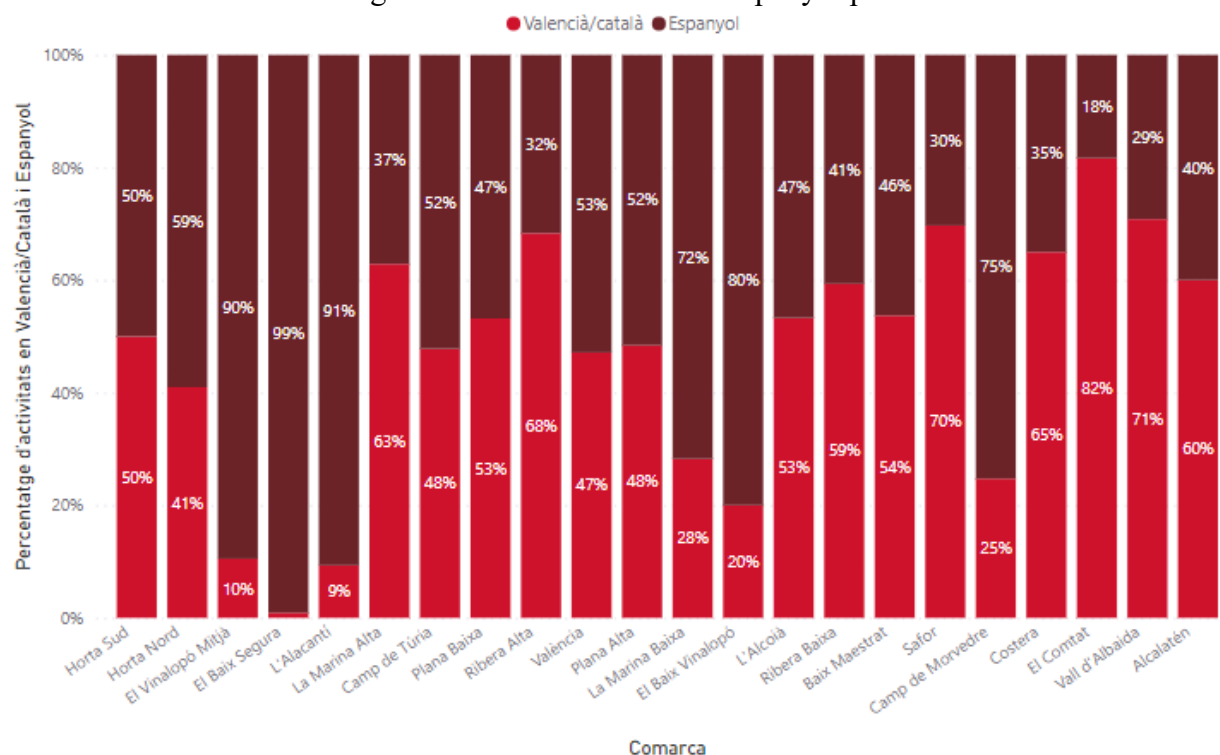
Geografia

Els pobles analitzats de cada comarca són els següents:

- Alcalatén: L'Alcora.
- Alt Palància: Sogorb.
- Baix Maestrat: Alcalà de Xivert, Benicarló, Peníscola i Vinaròs.
- Camp de Morvedre: Sagunt.
- Camp de Túria: Benaguasil, Bétera, La Pobla de Vallbona, L'Eliana, Lliria, Nàquera, Ribarroja de Túria, Sant Antoni de Benaixeve i Vilamarxant.
- Costera: Canals i Xàtiva.

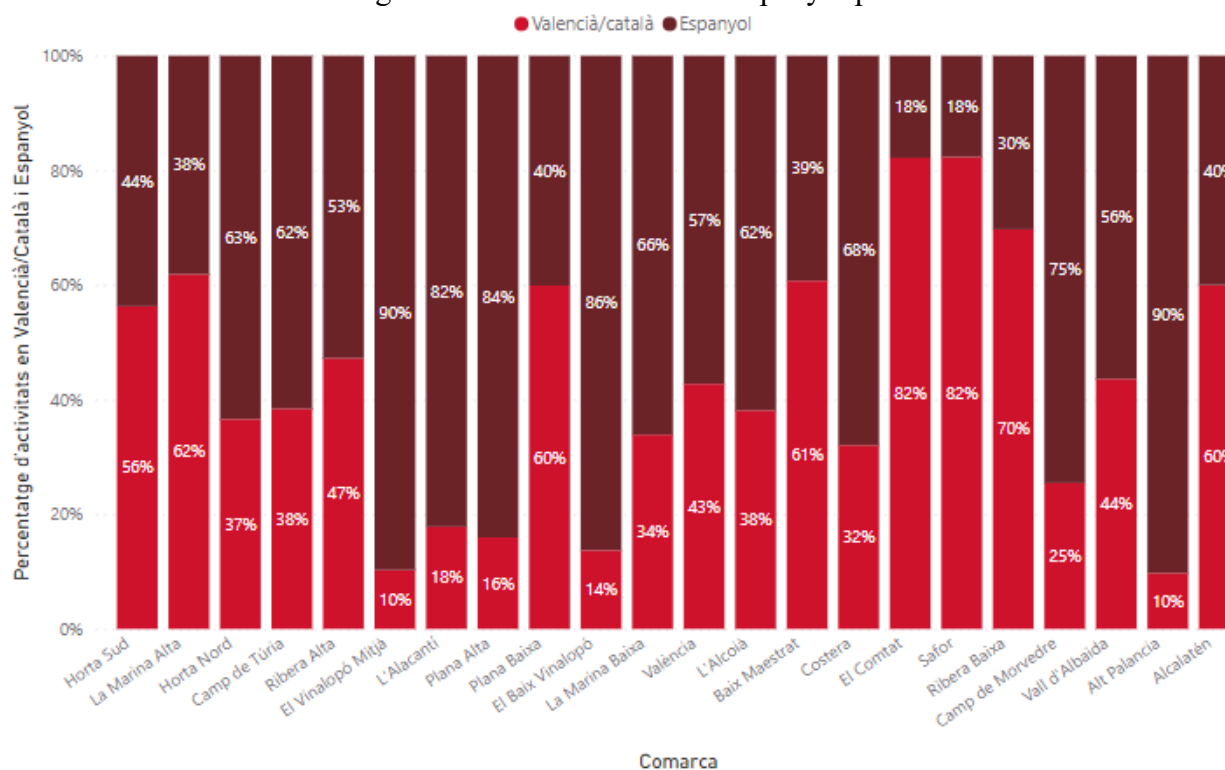
- El Baix Segura: Albatera, Almoradí, Bigastro, Callosa de Segura, Catral, Cox, Dolores, Guardamar del Segura, Oriola, Pilar de la Horadada, Redován, Rojales, San Fulgencio i Torrevieja.
- El Baix Vinalopó: Crevillent, Elx i Santa Pola.
- El Comtat: Cocentaina i Muro d'Alcoi.
- El Vinalopó Mitjà: Asp, Elda, Monòver, Novelda, Petrer i Pinós.
- Foia de Bunyol: Bunyol, Xest i Xiva.
- Horta Nord: Alboràia, Almàssera, Burjassot, Foios, Godella, Massamagrell, Meliana, Montcada, Paterna, La Pobla de Farnals, Puçol, El Puig de Santa Maria, Rafelbunyol, Rocafort i Tavernes Blanques.
- Horta Sud: Alaquàs, Albal, Alcàsser, Aldaia, Alfafar, Benetússer, Catarroja, Manises, Mislata, Paiporta, Picanya, Picassent, Quart de Poblet, Sedaví, Silla, Torrent i Xirivella.
- La Marina Alta: Benissa, Calp, Dénia, Ondara, Pedreguer, Pego, Teulada i Xàbia.
- La Marina Baixa: Alfàs del Pi, Altea, Benidorm, Callosa d'en Sarrià, Finestrat, La Nucia i La Vila Joiosa.
- L'Alacantí: Alacant, Campello, Mutxamel, Sant Joan d'Alacant, Sant Vicent del Raspeig i Xixona.
- L'Alcoià: Alcoi, Banyeres de Mariola, Castalla, Ibi i Onil.
- L'Alt Vinalopó: Sax i Villena.
- Plana Alta: Almassora, Benicàssim, Castelló de la Plana i Orpesa de Mar.
- Plana Baixa: Borriana, La Vall d'Uixó, Moncofa, Nules, Onda i Vila-real.
- Plana d'Utiel-Requena: Requena i Utiel.
- Ribera Alta: Alberic, L'Alcúdia, Algemesí, Alginet, Alzira, Benifaió, Carcaixent, Carlet, Montserrat i Torís.
- Ribera Baixa: Almussafes, Cullera i Sueca.
- Safor: Gandia, Oliva i Tavernes de la Valldigna.
- València: València.
- Vall d'Albaida: Olleria i Ontinyent.

Gràfica 6: Percentatge d'activitats en valencià i espanyol per comarca 2022-2023

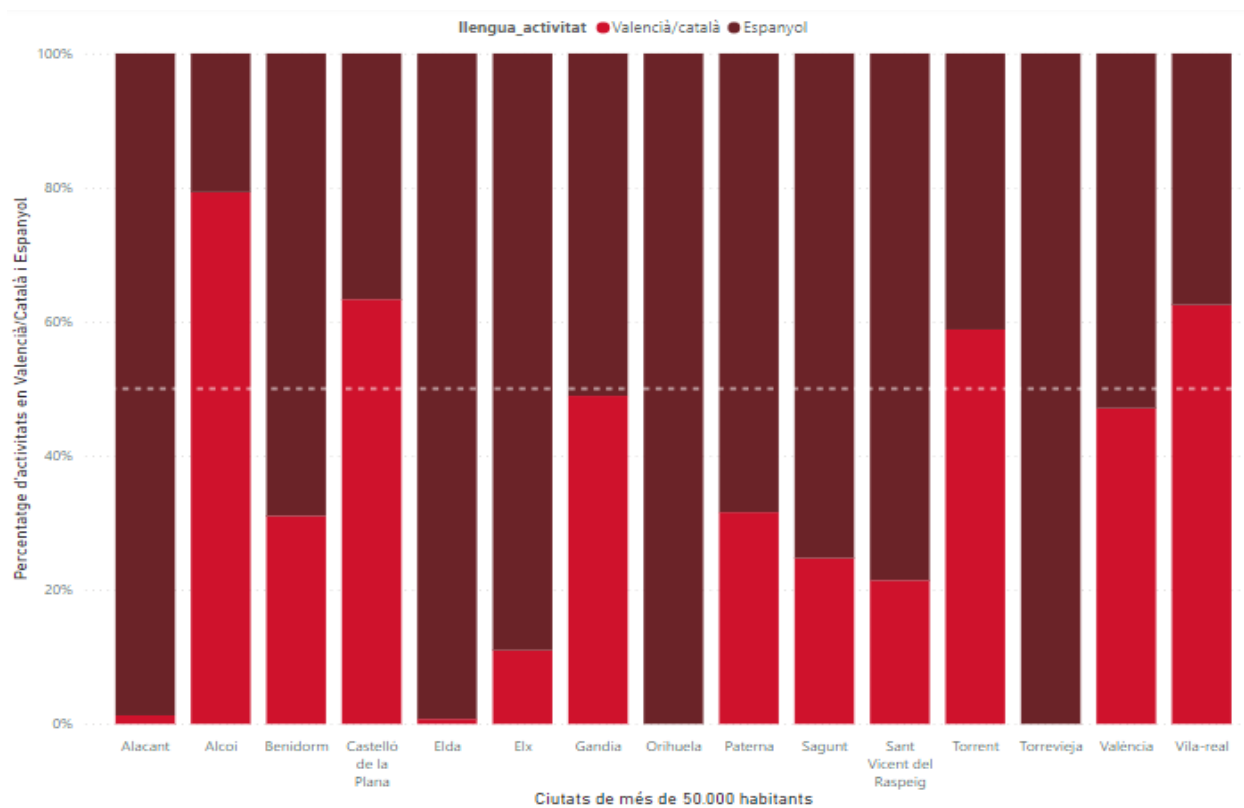
Font: Elaboració pròpia

Gràfica 7: Percentatge d'activitats en valencià i espanyol per comarca 2023-2024

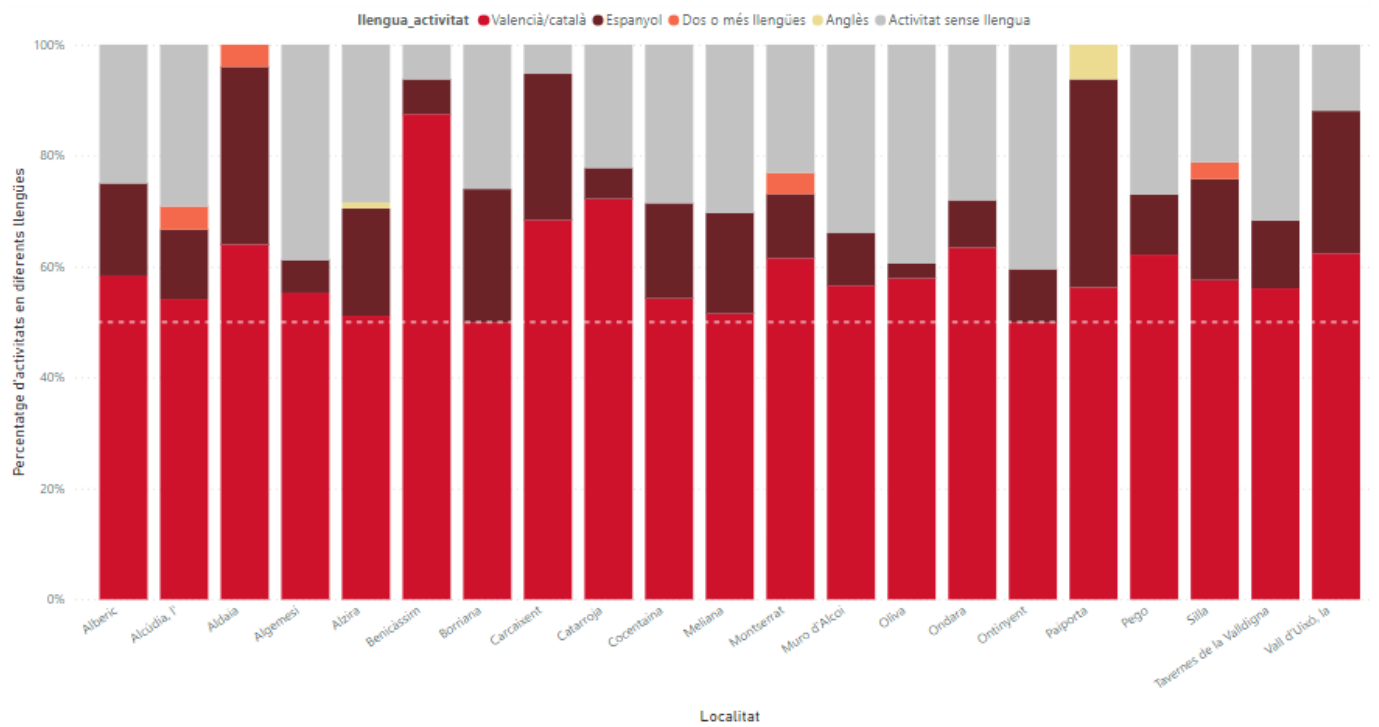
Casos destacables

Gràfica 8: Percentatge d'ús del valencià i l'espanyol en les 15 ciutats més poblades (2022-2023)

Font: Elaboració pròpia

Gràfica 9: Municipis que programen en valencià més del 50% de les seues activitats 2022-2023

Font: Elaboració pròpia